

ស្ថានបិក្ខុបិកា
AWIG-AWIG
ក្រុងសន្តត្យុបិកា
DESA ADAT TUMINGAL

ក្រុងសន្តត្យុបិកា
KECAMATAN ABANG
ក្រុងសន្តត្យុបិកា
KABUPATEN KARANGASEM
ឆ្នាំ ១៩៨៨
TAHUN 1988

PIDIAGING

WAKA BANTANG AWIG-AWIG DESA ADAT

MURDHA CITTA

SARGA I ARAN LAN WAMIDANGAN DESA

SARGA II PATITIS LAN TATUJON

SARGA III SUKERTA TATA PAKRAMAN

Palet 1 Indik Kerama	2
Palet 2 Indik Prajuru Desa	11
Palet 3 Indik Paruman lan Sangkep	14
Palet 4 Indik Sekeha	15
Palet 5 Indik Kukul	17
Palet 6 Indik Druwen Desa	19
Palet 7 Indik Sukertan Pamitegep	
Palet 1 Karang, Tegal lan Bangket	20
Palet 2 Kakayonan	21
Palet 3 Wawangunan	22
Palet 4 Wawalungan	23
Palet 5 Bhaya	24
Palet 6 Panyanggran Banjar	25

SARGA IV SUKERTA TATA AGAMA

Palet 1 Indik Dewa Yadnya	25
Palet 2 Indik Resi Yadnya	31
Palet 3 Indik Pitra Yadnya	32
Palet 4 Indik Manusa Yadnya	35
Palet 5 Indik Buta Yadnya	38

SARGA V SUKERTA TATA PAWONGAN

Palet 1 Indik Pawiwahan	37
Palet 2 Indik Nyapian	39
Palet 3 Indik Sentana	40
Palet 4 Indik Warisan	41

SARGA VI WICARA LAN PAMIDANDA

Palet 1 Indik Wicara	44
Palet 2 Indik Pamidanda	44

SARGA VII NGUWAH-NGUWUHIN AWIG-AWIG

SARGA VIII PAMUPUT

ធម៌ប្រដាប់

ក្តីស្រឡាត់

សតិហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបក
 ហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបក
 ធម៌ច្រើនៗក្នុងធម៌ព្រះពុទ្ធិ ធម៌ច្រើនៗក្នុងធម៌ព្រះពុទ្ធិ ធម៌ច្រើនៗក្នុងធម៌ព្រះពុទ្ធិ
 ក្នុងកិច្ចការក្រសួងស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបក
 ហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបក
 សកលសិទ្ធិប្រដាប់ហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបក
 ហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបក
 ហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបកត្រូវហស្តិស្របបក

ក្តីស្រឡាត់ ក្តីស្រឡាត់ ក្តីស្រឡាត់

MUKDATHA

Om Swastyastu.

Sabing asung kerta wara ngraha Ida Sang Hyang Widhi Wasa, melampun
gilih seguluk saha cita nirmala pinaka wastu sida kasurat awig-awig Desa
Tamingal puniki

Awig-awig gumanti pinaka bungkah pamukukuh Desa Adat sejawaning
midabdabin kalih nyanggra kasukertan krama desa ramuhing kulawarga
pawongan. Saha melarapan antuk darma prewertitis ngerajegang Sang
Hyang Aji Agama manut dresta

Sejawaning dresta inucap, pamakas Pancasila, Undang-Undang Dasar 1945,
tata titi miwah adnyad Sang rumaga guru wisesa tan kelempasin antuk awig-
awig puniki

Mogi wastu sida mikolihang kasukertan manut ring patitisnyans

Om Çanti, Çanti, Çanti Om

សំពៅ ១៧

ហេតុ ១៧ ធម៌ត្រៃបិដក ១៧

បុព្វបទ ១៧

(ក) ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក

(ខ) ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក

១៧ បុព្វបទ ១៧

២៧ ធម៌ត្រៃបិដក ១៧

៣៧ ធម៌ត្រៃបិដក ១៧

៤៧ ធម៌ត្រៃបិដក ១៧

៥៧ ធម៌ត្រៃបិដក ១៧

៦៧ ធម៌ត្រៃបិដក ១៧

៧៧ ធម៌ត្រៃបិដក ១៧

៨៧ ធម៌ត្រៃបិដក ១៧

៩៧ ធម៌ត្រៃបិដក ១៧

១០៧ ធម៌ត្រៃបិដក ១៧

បុព្វបទ ១៨

(ក) ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក

(ខ) ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក

១៨ ធម៌ត្រៃបិដក ១៨

២៨ ធម៌ត្រៃបិដក ១៨

៣៨ ធម៌ត្រៃបិដក ១៨

៤៨ ធម៌ត្រៃបិដក ១៨

(គ) ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌ត្រៃបិដក

១៨ ធម៌ត្រៃបិដក ១៨

SARGA I

ARAN LAN WEWIDANGAN DESA

Pawos 1

- (1) Desa Adat puniki mewasta Desa Adat Tumunggal.
- (2) Wewidangan Desa Adat Tumunggal puniki ngawengku :
 - a. Pura-pura
 1. Kahyangan Tiga
 2. Kahyangan Paruman
 3. Pura Dadia utawi druwen warga
 4. Pura Paibon
 - b. Pekarangan Desa utawi Banjar lan telajakannia.
 - c. Tanah Pekarangan, tegal
 - d. Marga lan ruring
 - e. Telabah utawi tukad
 - f. Setra luwire setra Gde lan Setra Sanghyang

Pawos 2

- (1) Desa Adat Tumunggal puniki ngewidangin satu banjar, inggih punika banjar Tumunggal.
- (2) Wewidangan inucap ring ajeng mewasta nyatur sekadi ring sor:
 - a. Wates sisi Kidul : Batu Telu (Siladumi)
 - b. Wates sisi Kulon : Pangkung Yeh Mancar
 - c. Wates sisi Lor : Dusun Gamongan
 - d. Wates sisi Wetan : Lingemanik
- (3) Wewidangan Desa Adat Tumunggal punika kegenahin antak
 - a. Krama Desa luwire krama ngarep, krama pangele, krama kepatusagan, sinanggih Krama Patas Agung

ធម៌ចូលបញ្ចក្ខណ៍ត្រៃវិដ្ឋាន

១៣៥ គ្រូបញ្ចក្ខណ៍ត្រៃវិដ្ឋាន

ដំណើរ

បរិវេណិក្ខណ៍ត្រៃវិដ្ឋាន

បុរាណសាស្ត្រ

១៣៦ ធម៌ចូលបញ្ចក្ខណ៍ត្រៃវិដ្ឋាន

១៣៧ បញ្ចក្ខណ៍ត្រៃវិដ្ឋានត្រៃវិដ្ឋានត្រៃវិដ្ឋាន

១៣៨ ត្រៃវិដ្ឋានត្រៃវិដ្ឋានត្រៃវិដ្ឋាន

១៣៩ ត្រៃវិដ្ឋានត្រៃវិដ្ឋានត្រៃវិដ្ឋាន

បុរាណសាស្ត្រ

បរិវេណិក្ខណ៍ត្រៃវិដ្ឋានត្រៃវិដ្ឋាន

១៤០ បរិវេណិក្ខណ៍ត្រៃវិដ្ឋាន

១៤១ បរិវេណិក្ខណ៍ត្រៃវិដ្ឋាន

១៤២ បរិវេណិក្ខណ៍ត្រៃវិដ្ឋាន

ដំណើរ

សុត្តន្តបិដក

បុរាណសាស្ត្រ

បរិវេណិក្ខណ៍

បុរាណសាស្ត្រ

(៣) ត្រៃវិដ្ឋានត្រៃវិដ្ឋានត្រៃវិដ្ឋាន
បរិវេណិក្ខណ៍ត្រៃវិដ្ឋានត្រៃវិដ្ឋាន
បរិវេណិក្ខណ៍ត្រៃវិដ្ឋានត្រៃវិដ្ឋាន

- b. Kesusilaan penggambaran ulawi lamirya

SARGA II

PETITIS LAN PEMIKUKUH

Pawos 3

Desa Adat Tumingal ngemanggehang dasar

- a. Pancasila sekadi mungah ring Pembukaan Undang-Undang Dasar Warsa 1945.
- b. Titi Hita Karana manut ring tarwaning Buwana Agung.
- c. Undang-Undang Dasar Republik Indonesia Warsa 1945 ping ajeng manut ring pasal 18.

Pawos 4

Petitisi Desa Adat Tumingal puniki kesurat sekadi ring sor:

- a. Mapikukuh miwah ngerajegang Sang Hyang Agama.
- b. Nginggilang tata prawerti meagama.
- c. Ngerajegang kasukertaning Desa Krama saha pawongan nyane sami sekela lan niskala.

SARGA III

SUKERTA TATA PEKRAMAN

PALET I

INDIK KERAMA

Pawos 5

- (1) Nian tingkahing kerama Desa Adat Tumingal, inggih sehananning wang sanc junenek ring wewidangan Desa Adat Tumingal tur satinut ring daging Awig-awig Desa Adat Tumingal wiadin pemargin kerama Desa Adat Tumingal.

ធម៌ច្រើនៗក្នុងធម៌ទេវតា

- (២) អានគម្ពីរៗស្រាវជ្រាវប្រយោជន៍ទៅដល់ព្រះពុទ្ធសាសនា ឬទាំងសង្គមជាតិ។ គួរតែរៀនសូត្រក្នុងភាសាខ្មែរផងដែរ។
- (៣) អានប្រាណប្រដាប់ប្រាណសាស្ត្រដែលមានលក្ខណៈប្រយោជន៍ដល់សង្គមជាតិ ឬសង្គមមនុស្សជាតិ។ គួរតែសិក្សាអំពីទេវតាសាស្ត្រផងដែរ។
- (៤) អានប្រាណប្រដាប់ប្រាណសាស្ត្រដែលមានលក្ខណៈប្រយោជន៍ដល់សង្គមជាតិ ឬសង្គមមនុស្សជាតិ។ គួរតែសិក្សាអំពីទេវតាសាស្ត្រផងដែរ។
- (៥) អានប្រាណប្រដាប់ប្រាណសាស្ត្រដែលមានលក្ខណៈប្រយោជន៍ដល់សង្គមជាតិ ឬសង្គមមនុស្សជាតិ។ គួរតែសិក្សាអំពីទេវតាសាស្ត្រផងដែរ។
- (៦) អានប្រាណប្រដាប់ប្រាណសាស្ត្រដែលមានលក្ខណៈប្រយោជន៍ដល់សង្គមជាតិ ឬសង្គមមនុស្សជាតិ។ គួរតែសិក្សាអំពីទេវតាសាស្ត្រផងដែរ។
- (៧) អានប្រាណប្រដាប់ប្រាណសាស្ត្រដែលមានលក្ខណៈប្រយោជន៍ដល់សង្គមជាតិ ឬសង្គមមនុស្សជាតិ។ គួរតែសិក្សាអំពីទេវតាសាស្ត្រផងដែរ។

- (2) Sane lelawos kerama Desa Adat Tumunggal inggih punika sane sampun aliki rabi, ngemong karang desa, wiadin tan ngemong karang, nyungnung Kabecoran Tiga, tur satunt ring ilaging Awig-awig Desa Adat Tumunggal
- (3) Sane mawed saking Desa Adat Tumunggal sakewanten magenah ring jaba Des melarapan antuk ngerereh pengupajawa, dados kantuan mekrama Desa Adat Tumunggal, sakewanten swadarmannya patut naur jinah pamelaga manut ring panelas prebea wewangunan kaepah antuk katah robane.
- (4) Yan wenten wang Desa Adat Tumunggal sane matilar genah tur riwekas itatikali iipun mewali mapakayun pacang ngawangun karya ala wiadin ayu, dados monas karya ping 7 (pitu), yan indik patus polih beras 1 kg, ayam alit asiki, palpaian kalih papah, tiying akatih lan ajengan berasan 2 kg
- (5) Yan riwekas jaga jumenek malih ring Desa Adat Tumunggal patut
- Yan sadurung tigang warsa magenah ring desa siosan patut krama inucap naur pengapok ... kg beras
 - Yan lintangan ring tigang warsa magenah ring desa tiosan patut naur tulak mincir
- (6) Yan tan manut sekadi bawos inucap riag ajeng, utawi tan naur jinah pemlagaan ngantos ping 3 (tiga), sang melaga inucap wenang kapengingang wekasari yun iipun mewali budal, malih jaga nganutin mekrama banjar/ Desa Adat Tumunggal kepatutang keni danda
- Tulak mincir 90 kg beras
 - Pengerengo (petikel)
- (7) Yan anak saking dura desa nenten meagama Hindu jemenek ring Desa Adat Tumunggal
- Tan kelugra tedun makrama desa
 - Yan wenten kesediaan tan kelugra nganggen setra adat sakewanten Desa Adat patut nyediaan genah mendem

- (8) Sehananing krama Desa Adat Tumingal yan sampun medue oka lanang wiadin istri sampun mayusa 13 (telulas) warsa, sedurung alaki rabi patut ngeranjing ring seka Teruna-Teruni

Pawos 6

- ✓ (1) Yan wenten anak saking dura desa madunungan ring sawengkon Desa Adat Tumingal, sang kadunungan patut mesadok ring Klian Desa Adat lan ring Kepala Dusun, tur anak punika patut kesarengang.
- (2) Yan wenten krama sampun akali rabi lintang ring tigang sasih, patut tedun mekrama desa.

Pawos 7

- ✓ (1) Malih yan wenten 1 Krama Desa Adat Tumingal sinalih tunggil pacang matimbang wiadin ngadol tanah kasugian sane kantun ring wawidangan Desa Adat Tumingal, kapatutang mesadok ring Klian Banjar nyane sowang-sowang tur kelanturang ring Klian Desa Adat, pacang ketambyakang ring krama banjar sowang-sowang utawi ring krama Desa Adat, sang sapasira sinalih tunggil pacang mapakayun nimbali utawi numbas kawentenang sekadi inucap ring ajeng selanturnyane yan tan wenten pacang nimbali wiadin numbas wawu katimbang utawi keadol ring anak siosan
- ✓ (2) Yan wenten anak saking dura desa numbas karang ring sejroning wewengkon Desa Adat Tumingal sane kedue antuk krama, patut keni panukun pewangunan ngesasih ... kg beras tur patut ketaur nyabran ngenem sasih ri tatkala Galungan, prade sang numbas karang mapekayun pacang tedun mekrama Desa Adat Tumingal kedadosang, sakewanten yaning tunggil agama.

Handwritten title or header

Handwritten text block 1

Handwritten title or header

Handwritten text block 2

Handwritten title or header

Handwritten text block 3

Handwritten title or header

Handwritten text block 4

Pawos 8

Yan wenten Krama Desa Adat Tuminggal madue oka lanang lintangan ring adiri, wekasan yan sampun okane sami medue rabi, sane pinih alit wenang nyundul teramannyane

Pawos 9

- (1) Malih yan wenten kerama Desa Adat Tuminggal balu luh madue oka lanang, kangkat tedun makrama desa yen sampun okane teruna (17 tahun).
- (2) Malih yan wenten i krama Desa Adat Tuminggal madue oka lanang lan istri nanging ketinggalin antuk yayah rena, wekasan yan sampun okane dehe lan teruna wawu patut tedun mekrama Desa Adat punika mewasta patus bahu angkep.

Pawos 10

- ✓(1) Yan wenten krama Desa Adat Tuminggal sane magenah ring dura desa, wekasan yan malih mewali tedun mekrama Desa Adat Tuminggal, keni tulakmencir kemawon gung arta 25 kg beras.

Pawos 11

- ✓(1) Saluiring tingkahing sane wawu makrama Desa Adat wiadin mekrama banjar patut naur jinah, punika mawasta jinah penukun pipil akehnya 100 (satus) keteng jinah bolong, nanging apah kalih patut keranjingang ring Desa Adat Tuminggal malih apah kalih ring banjarnyane sane marep.
- (2) Nanging sane wawu tedun makrama desa/banjar adat taler naur jinah panukun pipil lan penutug kesugihan sane merupa jinah ring banjar wiadin ring Desa Adat

အပိုင်း ၁ - အထွေထွေအချက်အလက်

(၅) စင်ကာပူနိုင်ငံတော်အစိုးရက အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြချက်များကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်

- (က) စင်ကာပူနိုင်ငံတော်အစိုးရက အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြချက်များကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။
 - (ခ) စင်ကာပူနိုင်ငံတော်အစိုးရက အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြချက်များကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။
- ၇၀၂ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်
 ၇၀၃ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်
 ၇၀၄ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်
 ၇၀၅ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်
 ၇၀၆ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်
 ၇၀၇ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်

မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်

- (က) ဤမူဝါဒသည် စင်ကာပူနိုင်ငံတော်အစိုးရက အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြချက်များကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။
 - (ခ) ဤမူဝါဒသည် စင်ကာပူနိုင်ငံတော်အစိုးရက အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြချက်များကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။
- ၇၀၈ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်
 ၇၀၉ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်
 ၇၁၀ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်
 ၇၁၁ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်
 ၇၁၂ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်
 ၇၁၃ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်
 ၇၁၄ မူဝါဒအကျဉ်းချုပ်

- (3) Nanging yan wenten wong saking jaba desa utawi jaba kuta kekeniin jinah manut ring akeh druwen (jumlah kas) Desa Adat kabagi antuk akeh roban.

Pawos 12

- (1) Riwekas wenten sinalih tunggil i Krama Desa Adat pacang wusan mekrama Desa Adat sangkaning rahayu utawi tan rahayu patch tan polih eduman kesugihan miwah pepayonan, nanging yan maduwe utang patut ketawur dumun.

- (2) Wekasan yan malih mewali pacang tedun mekrama Desa Adat Tuminggal wiadin tedun mebanjar sane wusan sangkaning tan rahayu punika patut keni pamidanda luwire

- a. Tulak mincir.
- b. Pengererengo.
- c. Melencerin.
- d. Penwagsag wirasa.

Sowang-sowang danda inucap geng arta 550 (limang atus seket) jinah bolong

Pawos 13

- (1) Inggih puniki tingkahing patus ajengan ritatkala sinalih tunggil i krama desa adat ngewangun karya Ngaben (Atiwa-tiwa), sang Triwangsa patut keni aderg kekalih bungkul, sloyohan seket mewasta patus panegenan, manut ring pawos 5

(4)

- (2) Indik runtutan patus ajengan punika luwir ipun:

Nanging ajengan patus punika mangde becik, ajengan becik tur gegep. Yan lan manut sekadi ring ajeng wenang keni danda arta 108 (satus kutus) jinah bolong tur meselangin antuk beras. Beras punika kawehin sang maduwe karya.

សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈវិទ្យា

(២) ឃើញដូច្នោះយើងមិនមែនជាអ្នកប្រកាន់ទេសភូមិសាស្ត្រទេ គឺជាអ្នកប្រកាន់វប្បធម៌ជាតិខ្មែរ (សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រ) តែងតែរក្សាទុកវប្បធម៌ជាតិខ្មែរឱ្យរស់រានមានជីវិត និងប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនខ្មែរ តាមរយៈការបង្ហាញ និងការគាំទ្រដល់វប្បធម៌ជាតិខ្មែរ ឱ្យរស់រានមានជីវិត ។

បទប្បញ្ញត្តិ ១៣៣

(៣) ចលនាសិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រ គឺជាវិទ្យាសាស្ត្រ ដែលសិក្សាអំពី វប្បធម៌ជាតិខ្មែរ ឱ្យរស់រានមានជីវិត និងប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនខ្មែរ តាមរយៈការបង្ហាញ និងការគាំទ្រដល់វប្បធម៌ជាតិខ្មែរ ឱ្យរស់រានមានជីវិត ។

បទប្បញ្ញត្តិ ១៣៤

(៣) ចលនាសិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រ គឺជាវិទ្យាសាស្ត្រ ដែលសិក្សាអំពី វប្បធម៌ជាតិខ្មែរ ឱ្យរស់រានមានជីវិត និងប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនខ្មែរ តាមរយៈការបង្ហាញ និងការគាំទ្រដល់វប្បធម៌ជាតិខ្មែរ ឱ្យរស់រានមានជីវិត ។

បទប្បញ្ញត្តិ ១៣៥

(៣) ឃើញដូច្នោះយើងមិនមែនជាអ្នកប្រកាន់ទេសភូមិសាស្ត្រទេ គឺជាអ្នកប្រកាន់វប្បធម៌ជាតិខ្មែរ (សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រ) តែងតែរក្សាទុកវប្បធម៌ជាតិខ្មែរឱ្យរស់រានមានជីវិត និងប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនខ្មែរ តាមរយៈការបង្ហាញ និងការគាំទ្រដល់វប្បធម៌ជាតិខ្មែរ ឱ្យរស់រានមានជីវិត ។

- (2) Yan san mekarya saneng-saneng ring krama patus wenang danda gung arta 160 (satu ewan dusa enem) jiwa bolong tur beras panukun patus punika katut luwi lan klian patung kawelut sang maduwe karya.

Parwa 14

- (1) Malih yan indik karya wenang munas karya ping 7 (pitu)
- (2) Malih yan indik mekarya rompok ring pateluan setra, punika patut kewelutin olini krama hunjar sowang-sowang

Parwa 15

- (1) Malih indik singkating sane wenang dudukung patus, inggih punika
- a. Sane mawasta saking purusa temen, nanging magenah tur mekrama Desa Adat Tuminggal luwire, rerama, wayah, kumpi, kelab, warang, kutubuyut wialin kurenan, pianak cucu kumpi lan selanturunya.
 - b. Yan kantun rare sakewanten sampun pupak wenang dudukung patus.
 - c. Yan siwasan ring waris nanging sampun mesadok ring Klian Desa Adat, tur sampun kasungkemin antuk krama Desa Adat Tuminggal, luwir ipun, pianak antuk meras, pianak dicambra, weng siwasan sane kewanten sampun darlos nahan muwah sane siwasan sakewanten taler sampun kesungkemin antuk Desa Adat Tuminggal, wenang dudukung patus.

Parwa 16

- (1) Yan singkating pucang mapawangun karya ngaben (Atiwa-tiwa) patut mesadok ring Klian Banjar muwah ring Klian Desa Adat Tuminggal.
- (2) Nanging risampune mapejati ring Klian Desa Adat Tuminggal yan wenten pacang ngaben litang ring asiki, patus punika kebagi antuk sowang-sowang maduwe karya.

ធម៌ប្រាសាទដំបូងកាលៈទេសៈ

- ឃ្លា
- (ក) ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
ក្នុងការសម្រេចចិត្តរបស់មនុស្ស។ ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់
ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹងរបស់មនុស្ស។
- (ខ) ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
របស់មនុស្ស។ ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
របស់មនុស្ស។
- (គ) ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
របស់មនុស្ស។ ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
របស់មនុស្ស។
- (ឃ) ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
របស់មនុស្ស។ ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
របស់មនុស្ស។

បទប្បញ្ញត្តិ

- ធម៌ប្រាសាទដំបូងកាលៈទេសៈ
- (ក) ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
របស់មនុស្ស។ ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
របស់មនុស្ស។
- (ខ) ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
របស់មនុស្ស។ ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
របស់មនុស្ស។
- (គ) ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
របស់មនុស្ស។ ឃ្លាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការយល់ដឹង
របស់មនុស្ស។

បទប្បញ្ញត្តិ

ធម៌ប្រាសាទដំបូងកាលៈទេសៈ

- (3) Yan wenten krama Desa Adat Tumunggal pacang ngaben prade nyarengang saking saking taha desa. patut kom pemunging batu lan panukun setra 30 kg beras ke Desa Adat tur 50 kg beras ke banjar sowang-sowang
- (4) Malih tingkahing pacang mepawangun ngaben masa wantah ping kalih kepatutan dados nuduk patus yan lintang ring ping kalih kedadosang ngaben nguren. tur tan kesangra antuk kerama banjar wiadin kerama Desa Adat
- (5) Tingkahing pacang mepawangun ngaben masa watesipun wantah atigang warsa apisan.
- (6) Yan prade wenten krama ngaben masa tur pemargine ngiring langkung ring adiri. nanging padewasane sinarengan, patut patus punika kaepah manut kawentenannya keramane ngaben

Pawos 17

Tingkahing pacang ngaben dadakan inggih punika

- (1) Yan wenten sinalih tunggil i krama Desa Adat Tumunggal arep anguwengun ngaben dadakan wenang mesadok ring Klian banjarnya
- (2) Malih tingkahing pacang nuduk patus ritakala ngaben dadakan wantah ring banjaryane marep sane mewasta patus dadakan luwire. Patus karya ping pitu lan patus ajengan sane mewasta ajengan pagadangan.
- (3) Malih indik pagebagan sang aduwe karya wantah polih ping pitu ngawit saking layone sampun mabersih. Pangaben dadakan punika polih patus sekadi ring pawos 5 (4)

Pawos 18

Malih yan wenten i krama Desa Adat Tumunggal sinalih tunggil kelampusan pacang mapendem pemargine luwire

Handwritten title at the top of the page.

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...

Handwritten title in the middle of the page.

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...

Handwritten title at the bottom of the page.

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...

- a. Patut mesadok ring Klian Banjar tur Klian Banjar ngelanturang ring Klian Desa Adat Tumunggal indik kelampusan punika.
- b. Patut Klian Desa Adat ngerauhang ring klian banjar indik wewedalan pasukadukan marupa beras $\frac{1}{2}$ kg.
- c. Malih tingkahing panuduk pepeson pasukadukan patut kelaksanayang oleh klian banjar.
- d. Yan indik panuduk jinah pasukadukan punika patut kadudukan ring genah sang kelampusan mapendem manut daging pasuara Prejuru Desa Adat.
- e. Yan wenten krama kesedayan, prade pacang mekingsan ring geni polih patut beras $1 \frac{1}{2}$ kg lan saang kalih tebih.

Pawos 19

Pidabdah indik ngewangun karya pitra yadnya.

- a. Indik ngaben masa utawi ngaben dadakan memargi sekadi patut nanging penyanggra ring mapitulung wantah kangkat antuk sedah lan lanjaran sane pinih kincit.
- b. Malih yan sampun tedun molahan wawu kangkat keaturin wedang lan reruntutannya.
- c. Malih yan indik penyanggra i krama Desa Adat utawi banjar ritatkala ngebeu dadakan rikenjekan layone utawi sawene pacang ka setra, banjar patut nyuwarayang kulkul, tur indik penyacak i krama banjar kawentenang wantah ring setra sesampune ngawit ngeseng.

Pawos 20

Puniki tingkahing sane kepatutang sampun dados ngayahang desa luwire.

- a. Sampun alaki rabi utawi sampun marep mekrama banjar miwah Desa Adat.
- b. Sampun deha miwah teruna luwire.

Sane deha sampun mayusa 16 (enem belas) warsa.

Sane teruna sampun mayusa 17 (pitulas) warsa.

ngkahing deha lan Teruna dados tedun ngayahang banjar wiadin Desa Adat
ejalaran antuk:

Sang maduwe oka utawi kepatutan patut masadok ring Klian banjar tur i

Klian banjar nurekse in daging pesadok punika.

Selanturnya klian banjar ngrauhang ring klian adat indik kawentenan sekadi
ring ajeng.

Klian Desa Adat wenang nyihnayang indik deha lan teruna sane sampun
dados tedun ngayahang banjar wiadin Desa Adat marep ring i krama Desa

Adat.

Pawos 21

ntenan saya wantah ring banjar utawi ring pura-pura saya tempek :

wadamaning saya tempek:

Ngemargiang saluwiring arah-arab sane kapituduh saking Klian banjar utawi

Klian Pura.

Luput sahananing karya.

Ngemadaling banten canang ring sangkepan ritatkala pacang nimbalang
dados saya tempek.

Saya arah ritatkala ngemargiang arah-arab tan kengin mapituduh ring anak
sane durung dados tedun ngayahang wiadin tan wenang ngerauhang arah-
arah ring anak alit wiadin tan sane durung dados tedun ngayahang.

Ritatkala isaya tempek ngemargiang arah-arab yan sang kearahin utawi
keluarganya sane patut kearahin tan wenten ring jero sang pengarah wenang
makeni sawen, maka cihna sampun ngerauhang arah-arab.

Yan memurug kedanda 25 kg beras.

ហោហោហោ

សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា

ហោហោហោ

(៧) សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា

(៨) សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា

ហោហោហោ

សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា

ហោហោហោ

(៩) សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា

- (១០) សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
- ១១ សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
- ១២ សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
- ១៣ សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
- ១៤ សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា
- ១៥ សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈកម្ពុជា

Pawos 22

ngkahing pacang ngaturang ayah ring sang wiku utawi sang Angawa Rat patut sanggrang olih I Desa Adat Tumunggal, indik penyanggran karyane wantah katur ring Sang Wiku ring Geria sowang-sowang. Indik ngaturang ayah wiadin punia ring Sang Angawa Rat (Dalem) ring Karangasem taler patut kesangggra antuk I Krama Desa Adat.

Pawos 23

Malih yan I Krama Desa Adat Tumunggal maduwe oka lanang utawi istri muwah roban sane patut keranjingang masekolah utawi kesekolahang sakweh putrane wiadin robane pinih kincit kepatutang Sekolah Dasar mangda tamat.

Yan manung patut kedanda 10 kg beras.

Pawos 24

Milih yan I krama Desa Adat Tumunggal sampun alaki rabi patut ngemiletin sane wasta "Keluarga Berencana" tetujon Guru Wisesa.

Palet 2

INDIK PRAJURU

Pawos 25

Desa Adat wiadin banjar sane wenten sawewengkoning Desa Adat kapidabdab tur kamargiang antuk prejuru.

Sane kasinanggeh prajuru :

- a. Klian Desa Adat
- b. Penyarikan
- c. Juru Raksa
- d. Klian Banjar.

Paragraf 26

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

Paragraf 27

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

Paragraf 28

...
 ...
 ...

- (3) Pinaka duta desa adat utawi banjar pacang ngewentenang bebawos ring sapasira ugi.

Pawos 29

- (1) Yan wenten sinalih tunggil prajuru memurug Awig maka riwah nyelinyokin druwen desa wiadin banjar tur presida kabuktian kaiwangannya antuk i krama, patut keni pamidanda nikel ring i krama siosan, tur patut ngewaliang sehananing druwen desa wiadin druwen banjar saba kengin keraryanang dados prajuru.
- (2) Indik ngeraryanang Prajuru patut mejalaran antuk perarem.

Pawos 30

Leluputan lan olib-olihan Prajuru luire.

- a. Tan keni saluwiring jejahitan lan reramon.
- b. Polih cecanangan saluwiring duman (pepalihan).
- c. Olib-olihan siosan mamat perarem.

Pawos 31

Prajuru kegentosin mejalaran antuk:

- a. Sampun tutug sengker.
- b. Kesedayan.
- c. Tan sida ngamargiang swadarmaning prajuru.
- d. Sangkaning pinunas ngeraga.

Paragraf 3

Tudik Perumahan lan Sangkep

Pawos 31

- (1) Sangkep ring Desa Adat Tunjung wiadin ring bebantuan panyusunanya sekadi ring sor
- a. Sangkep ring Desa Adat Tunjung ring rahina Buda Pan.
 - b. Sangkep ring bebantuan ring rahina Buda Umans.
 - c. Sangkep ngesasih nemuning rahina Buda Pan, yan mentos dadih tanggal 1 krama Desa Adat miwah banjar sane tan naur sekadi sane imbay ring sang patut keni panikel nanging dados ketsur malin asasih rikalaning pacang tetun sangkep.
- (2) Malih yan pacang ngawentenang paruman padgatahala sakawung patut ngawentenang arah-arah saking Klian Desa Adat wiadin banjar, melarapan antuk i juru arah sane mewasta isaya tempek, mamut ring bebantuan sawang-sawang.

Pawos 33

Sangkepan ring desa adat lan banjar-banjar patut karawuhin oleh i krama desa wiadin banjar-banjar tur mamut sekadi ring sor

- a. Melarapan antuk suara kulkul.
- b. Prasida kelaksanayang paruman utawi sangkepan risampung i krama desa adat wiadin banjar-banjar ketedunin antuk kalih pahayaan saking krama sane patut ngamiletin.
- c. Sang pacang ngamiletin peparuman wiadin sangkep patut mabusana adat mamut dresta.
- d. Tan maren ngastiti ring Ida Bagawan Panyarikan maka sarana antuk banten canang.

- e. Ritatkala paruman wiadin sangkep tan kedadosang i krama Desa Adat miwah i krama banjar makta gegaman utawi sane siosan ngaranayang peparuman sangkepane tan sida memargi becik
- f. Yan sampun wusan peparuman tan rauh keni dosa manut perarem.
- g. Malih tingkahing nyacak ritatkala parum wiadin sangkep i krama desa adat lan banjar patut malinggih yan durung wusan Klian Desa Adat utawi Klian banjar nyacak tan dados i krama sami metangi.
- ✓ h. Indik pamutus peparumane utawi bebawosne kausahayang mangda gilik saguluk yan tan presida suarane sane akehan kasinanggeh pemutus.
- i. Putusan perarem punika sane patut kasungkemin antuk i krama desa adat lan i krama banjar sami, tur sane wenang kaanggen uger-uger geguget penganter ring desa adat utawi banjar.

Palet 4

Indik Sekehe

Pawos 34

Pangeling-eling indik Sekehe Gong.

- a. Ritatkala ngaci ring Kahyangan Tiga, sekehe Gong luput ring tedun paebatan kalih makemit.
- b. Ritatkala ngaci ring kahyaagan Tiga nenten ngangge gong, i sekehe gong sareng tedun ngebat.
- ✓ c. Ritatkalaning kaupah, mungguing upah punika kepah tiga, kalih pahtigaan ke desa adat, apah tigaan sekehe gong, mungguing kerusakan kalih prabea sane siosan ketanggung olih desa adat
- d. Ritatkala i krama desa adat ngedengang gong puniki anung keni adaksinaan kemawon ngeranjing ring sekehe gong.

Sekehe Gambang

Pawos 35

Pangeling-eling antuk reramon Gambang.

- a. Rikala gambang punika kaupah raris reramon punika rusak, pinelas pacang mecikang kalih pah tigaan sekehe gambang apah tigaan i krama desa adat.
- b. Pikolih kaupahan punika taler kepah tiga, kalih pahtigaan i sekehe gambang, apah tigaan banjar adat.
- c. Rikala mangge ring Desa Adat utawi ring banjar makarya banten sekadi munggah ring sor:
 1. Banten tapakan adaksinaan tumuli ngeranjing ring pragina gambang.
 2. Yaning mangge ring Desa Adat kalih ring banjar gambang punika prade wenten kerusakan, kerusakan punika sami katanggung ring Desa Adat miwah banjar.

Pawos 36

- a. Sekehe Teruna-teruni sane ngemong ayahan Desa manut dudonan.
- b. Indik tedun dados Sekehe Teruna-Teruni manut yusa.
- c. Teruna-Teruni kawenangania sewaka widia sastra ngawerdiang kauripania ring wekas.
- d. Prajuru mangda nitenin ring sajroning swadharmaning yuana.

Pawos 37

Sinalih tunggil wenten krama Hansip Inti lanang utawi istri polih leluputan kadi munggah ring sor:

- a. Nenten sareng ngampung.
- b. Nenten sareng petedunan ring Pura.

အထွေထွေအခြေအနေအထား

၁၀၁။ အထွေထွေအခြေအနေအထားကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်

၁၀၂။ အထွေထွေအခြေအနေအထား

၁၀၃။ အထွေထွေအခြေအနေအထားကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်

အထွေထွေအခြေအနေအထား
အထွေထွေအခြေအနေအထား
အထွေထွေအခြေအနေအထား

(၁၀) အထွေထွေအခြေအနေအထားကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်

၁၀၁။ အထွေထွေအခြေအနေအထား

၁၀၂။ အထွေထွေအခြေအနေအထား

၁၀၃။ အထွေထွေအခြေအနေအထား

၁၀၄။ အထွေထွေအခြေအနေအထား

၁၀၅။ အထွေထွေအခြေအနေအထား

၁၀၆။ အထွေထွေအခြေအနေအထား

(၁၁) အထွေထွေအခြေအနေအထားကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်

၁၀၁။ အထွေထွေအခြေအနေအထားကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်

၁၀၂။ အထွေထွေအခြေအနေအထားကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်

၁၀၃။ အထွေထွေအခြေအနေအထားကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်

၁၀၄။ အထွေထွေအခြေအနေအထားကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်

- c. Rikala ngemargiang Aci ayahan istrine kemawon, rikala ngebatang sareng ngayah
- d. Saluiring urunan tetep keni
- e. Sinalih tunggil wenten ngentosin dados Hansip paluputan manut kadi mungguh ring ajeng.

Palet 5

Indik Kukul

Pawos 38

- (1) Indik kawentenan kukul ring sawengkoning Desa Adat Tuningal, utawi ring banjar-banjar lan pura-pura Padadiyan sekadi ring sor:
- a. Kukul Pajenengan
 - b. Kukul Desa Adat Tuningal
 - c. Kukul Banjar-banjar Adat
 - d. Kukul Subak
 - e. Kukul ring Pura-pura
 - f. Kukul ring soang-soang paumahan (Siskamling).
- (2) Pamargi sane patut kacihnayang antuk swaran kukul luwire
- a. Kukul Pajenengan patut kaswarayang ritatkala Betara tedun (ngiasin) ngantos katuran pangererebon, rikalaning ngaturang piodalan ngantos ngaluarang, miwah ritatkala Betara pacang masineb.
 - b. Kukul Desa Adat utawi banjar-banjar kasuarayang ritatkala parum sangkep, miwah makarya saluiring karya;
 - c. Kukul-kukul ring ajeng kasuarayang nganutin kawentenan.
 - d. Kukul ring sowang-sowang paumahan kasuarayang ritatkala wenten keni ka pancabaya

ប្រការ ១១១

ប្រការ ១១២

- ១១២.១ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១២.២ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១២.៣ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១២.៤ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១២.៥ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១២.៦ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១២.៧ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១២.៨ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១២.៩ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១២.១០ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន

ប្រការ ១១៣

- ១១៣.១ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១៣.២ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១៣.៣ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១៣.៤ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១៣.៥ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១៣.៦ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១៣.៧ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១៣.៨ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១៣.៩ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន
- ១១៣.១០ គ្រប់គ្រងការងាររបស់ស្ថាប័ន

Pawor 39

huk, mania kufel mami kawsimamiyane hucira

- a. Kufel Dajonengan manin ipun akan tir masangsihan
- b. Manin kufel pasang taha makarya, sahuwang karya, sangkapan wiadin pasang pamu manamiyane anuhadan sebhag
- c. Manin kufel makala wewen kabungusan, anuhadan akan sikawanten eutei
- d. Rarakahing wewen kapamabaya hucira, kapunan, kabalahi, ampehang linis miwah man manin manin ipun sebhag saluhuraya
- e. Alah yu huk amuk, kabah kamalingan wiadin yada manin ipun belah sekawanten eutei
- f. Yu huk manin kufel ting sawang-sawang pamahan manamiyane, manin ting belah ing amawan

Pawor 40

- (1) Kufel mami man wewen ting sawagkoning Dew Alin Tunigal pamu kawsimang sika Klantane sawang-sawang manin ipun sika kapitadeh anuk Klant wewen ipun manin manamiyane
- (2) Yu wewen i kama mahit tinggal ku i pamabaya kama mawap man kama man manin sika sika kanya daga manin manin mahit tinggal kufel ting Dew Alin Tunigal, an pamu manin manin manin manin manin manin
- (3) Yu man mami ting man wiadin ting Dew Alin Tunigal huk manin manin kufel ting sawagkoning pamu kiki pamabaya 5 & 700
- (4) Saputu 50 kufel man sawagkoning kufel an manin manin manin kufel Dew Alin Tunigal pamu kiki pamabaya 5 & 700

Pada

Unit Desa

Pada

Saya munggal drowen Desa Adat Tumunggal saka ring 20

1. Schanang selingih pura mading wewangunan selingih Pura Kahayang Tiga lan Pura Peraman
2. Genah Wanitun Desa Adat Tumunggal mading wewangunan lan ngajaknya
3. Schanang genah lanjar mading wewangunan lan ngajaknya
4. Tanah pakerangan Desa (Tanah PKD) lan ANS manut drowen sangan mamang kasaksrah ring 1 krama Desa Adat Tumunggal lan saka ring seling wewangunan
5. Tanah Saka
6. Tanah selingih drowen Desa
7. Drowen laba Desa ring 20 Pura Dalem
8. Lembaga Perkraditan Desa (LKD)
9. Gang aketyang

Pada

1. Krama Desa Adat patet nrimin makajaksayang drowen Desa
2. Pilih wentan drowen Desa Adat saka saka kal saka saka saka memandung utawi memaling wentan keni danda manut paman saka ngawallang pemandungan inucap
3. Drowen Desa Adat saka saka nunging tun wentan ngawallang memandung patet krama Desa Adat ngowentemang patewawakian
4. Pilih-silihun Desa Adat lanipun
 - a. Pilihun saking laba Pura drowen Desa Adat
 - b. Uraman saking krama Desa Adat

មហាប្រាសាទបាវន្តិកា

១៧១ ប្រាសាទបាវន្តិកា

១៧២ ប្រាសាទបាវន្តិកា

ប្រាសាទ

ប្រាសាទ

១៧៣ ប្រាសាទបាវន្តិកា

១៧៤ ប្រាសាទបាវន្តិកា

ប្រាសាទ

ប្រាសាទ

ប្រាសាទ

ប្រាសាទ

ប្រាសាទ

(៧) ប្រាសាទបាវន្តិកា

(៨) ប្រាសាទបាវន្តិកា

(៩) ប្រាសាទបាវន្តិកា

ប្រាសាទ

ប្រាសាទ

ប្រាសាទ

(១០) ប្រាសាទបាវន្តិកា

- c. Piolihan saking Guru Wisesa.
- d. Piolih-olihan sane kasinanggeh patut.

Pawos 43

Indik pamiaran Setra.

- a. Wewidangan Setra patut kapiara utawi kebersihin setunggil rahina Buda Pon.
- b. Yening wenten krama mendem ring Setra tan patut mekarya gegumuk semen wiadin bebetonan.

Palet 7

SUKERTAN PAMITEGEP

Kaping 1

Karang, Tegal lan Carik

Pawos 44

- (1) Tanah Pekarangan Desa utawi tanah paumahan sane tan mapipil patut keayahang.
- (2) Yan wenten sinalih tunggil i krama desa pacang nimbang tanah pekarangan desa pinaka patut wakwakan saking warisanya tur polih pemutus olih prajuru Desa Adat Tuminggal manut pararem.
- (3) Sahananing wewilangan karang, tegal lan carik sane wenten ring wewidangan Desa Adat Tuminggal patut sekadi ring sor:
 - a. Wenten wates ipun.
 - b. Mapemedal ke rurung utawi ke margine tan wenang kabebeng.
 - c. Karang kawehin sombah (penguus toya).
- (4) Wates karang ring ajeng dados nganggen tembok, utawi nganggen pepagehan, tembok/pagehan sane ring kaler tur sane ring kangin patut kekardinin olih sang madruwe karang.

ធម៌ប្រាជ្ញាសម្រាប់ក្រុមគ្រូបង្រៀន

- (១) គ្រូសិស្សសម្របសម្រួលរូបរាង។
 (១) ធម៌សម្របសម្រួលរូបរាង ឬប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលរូបរាង ឬប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលរូបរាង។
- (២) សម្របសម្រួលរូបរាង ឬប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលរូបរាង ឬប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលរូបរាង។
- (៣) ប្រាជ្ញាសម្របសម្រួលរូបរាង ឬប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលរូបរាង ឬប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលរូបរាង។

ធម៌ប្រាជ្ញា

ធម៌សម្របសម្រួលរូបរាង

ប្រាជ្ញាសម្របសម្រួលរូបរាង

- (៣) ប្រាជ្ញាសម្របសម្រួលរូបរាង ឬប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលរូបរាង ឬប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលរូបរាង។
- (៤) ប្រាជ្ញាសម្របសម្រួលរូបរាង ឬប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលរូបរាង ឬប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលរូបរាង។
- (៥) ប្រាជ្ញាសម្របសម្រួលរូបរាង ឬប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលរូបរាង ឬប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលរូបរាង។

- (5) Yan pacang mekarya jempeng, kandang wewalungan, miwah genah majejemuhan busana tan wenang nampek ring parhyangan, merajan utawi pura. Paembang nyane paling akidik adepa agung.
- (6) Semalihe i krama desa tan kalugra ngalahlah tanah pekarangan, tegal miwah padreben anak sios punapi malih sane kadruwe antuk banjar desa linggih kahyangan, margi setra miwah sane siwosan.
- (7) Prade wenten i krama melaksana kadi ring ajeng wenang ketibakin pematut luwire:
 - a. Ngewaliang tanah sane kekalahang.
 - b. Ngewehin prebiya 50 kg beras.
- (8) Yening wenten telajakan karang patut kepiara antuk sang madruwe telajakan punika, pinih becik kedagingin tetanduran sane ngemedalang keasrian wewidangan.

Kaping 2

Kekayonan

Pawos 45

- (1) Yening wenten sinalih tunggil i krama desa nandur tanem tuwuh mededampingan ring genah pahyangan wiadin paumahan paembang ipun saking penyengker patutnya paling kidik adepa agung.
- (2) Yening wenten kekayonan sane kapitahen pacang ngerauhang baya ring anak siwos luwire ngungkulin, akah ipun ngerusak tembok penyengker wiadin tembok wewangunan, kekayonan punika angkat karebah.
- (3) Prebeyan mademang kekayonan punika ketawur olih sang maduwe taru inucap keserah ring sang medrebe tur kesaksinin antuk prajuru.

- (4) Yening sang madruwe kekayonan tan ngaturin ngerebah sang kekayonan wenang nunas pematut ring Prajuru. Yan tan prasida katu ring sang amawarat.
- (5) Prade wenten krama ngerebah taru ngantos ngrubuhin pekarangan wiadin pepayonan anak sios, kepatut sang ngebah sareng sang kapituduh mekikang tur ngupakarain pepayonan sane karubuhin.
- (6) Prade wenten tetanduran, carang ipun ngelimbak utawi ngelintangin ka pekarangan wiadin tegal, carik anak siosan wenang kesipatgantungin tur carang sane ngelintang ketotor ketaban olih sang madruwe karang, tegal lan carik sane kaungkulin olih carang punika.
- (7) Yen wenten krama ngerebah taru pacang kaanggen mapawangun utawi ngadol patut ngerebah pangilikita ring prajuru Desa Adat.

Prade kapurug

- a. Yan ngerebah taru larangan Desa Adat utawi ngerebah taru ring tanah druwen Desa Adat kakenanin danda 25 kg beras tur taru inucap kedaut olih Desa Adat.
- b. Prade taru tan larangan Desa Adat naler kadanda 10 kg beras.
- c. Rikala Desa Adat mapawangun wenang ngemargiang alangan sewidangan Desa Adat.

Kaping 3

Wewangunan

Pawos 46

- (1) Sehanan warga desa tan kapatutang makarya wewangunan ngungkulin ka pekarangan anak sios, yan memurug wenang wewangunan inucap kaured.
- (2) Yening pacang makarya ruring linggah ipun patut madresta luwre adepa agung, adepa belah, adepa.

ພິມສິດສູນພາສາສູນພິຕານີ

- (໘) ມີຄຸນກຸ່ງທິສຸພິບຸກິຍາທິຍາທຸກໆພາສາສູນພິຕານີ ມີສິດສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່
- (໑) ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ
- (໑) ມີສິດສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ
- (໒) ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ
- (໓) ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ

ສາມີ໑໑

ບບບຸກຄົນ

ບາບາມີ໑໑

- (໓) ມີສິດສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ
- (໘) ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ ທີ່ສູນພາສາສູນພິຕານີ

- (3) Linggah rurung inucap ring ajeng manut peparoman sang pacang ngangge rurung punika meharep ring sang madruwe tanah sane pacang kaanggen rurung.
- ✓(4) Tan kapatut ngenahang barang padruwen ring margi utawi rurung Desa Adat Tumunggal melintang kalih rahine, yan mamurug kedanda 2 kg beras.
- (5) Sahamuning margi sane wenten ring wawengkon Desa Adat Tumunggal kapatut taler polih pitulung pamiara keasrian saking i krama Desa Adat Tumunggal, pinaka penyanggra i krama Desa Adat marep ring Guru Wisesa.
- (6) Tan wenang ngewentenang sajroning kekuwub margi.
- (7) Yen wenten kekayon sane naonin margi utawi rurung sane sinanggeh pacang ngerawuhang baya wiadin penyelingkad pamargi wenang kekayonan punika kasepat gantung, sane ngelintang katebteb.

Kaping 4

Wewalungan

Pawos 47

- (1) Sehanan warga Desa Adat Tumunggal mamiara wewalungan patut sayaga nitenin wewalungannya upami: negul, ngelogor mangde tan ngerusakin karang utawi pabianan krama siosan. Prade wenten wewalungan malumbar utawi galak nyantos ngerusakin pekarangan utawi pabiyanan risampune kapalungguhang, malih kawara kengin kataban kesadokang ring prajuru. 1 Prajuru wenang mapidanda sang madruwe walungan inucap 2 kg beras tur kapatutang keni penebus sane karusakang
- ✓(2) Tan kewenang ngangon utawi negulang wewalungan ring genah-genah sekadi ring sor:
 - a. Kahyangan lan pekarangan wewangun Banjar.
 - b. Margi agung, rurung ring Desa.
 - c. Pekarangan Desa rawuhing telajakannia.

- d. Setra.
- e. Sane nrebenang patut keni pamidanda luir ipun:
 - 1. Banteng lan sato ageng suku pat 3 kg beras.

Kaping 5

Indik Baya

Pawos 48

(1) Sane kasinanggeh panca baya luwire:

- a. Jiwa baya : keamuk, kebaak.
- b. Arta baya : kependungan.
- c. Geni baya : puun.
- d. Bayu baya : angin lilus.
- e. Toya baya : gentuh/belabar.

Pawos 49

(1) Sang manggihin kehanan panca baya wenang metulungan utawi nyuarayang kulkul wiadin atur supeksa ring prajuru.

Pawos 50

Yan pacang maseserep utawi ngeledahin ritatkala kamalingan utawi arta baya, patut nunas penguak dumun ring sang wenang.

Pawos 51

- (1) Shehananing wang melaksana dusta, wenang katur ring sang wenang.
- (2) Yan dusta punika keni keejuk patut katur ring Guru Wisesa.

စာတိုက်အစည်းအရုံးကော်မရှင်

(၉) မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

(၁၀) ကမ္ဘာ့စာအုပ်အစည်းအရုံး
မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး
မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး
မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

(၁၁) မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

မဟာဗြဟ္မစာအုပ်အစည်းအရုံး

(3) Yan wenten wak parusia patut kemi pamidanda banten pemerayascita.

Kaping 6

Penyanggran Banjar

Pawos 52

(1) Yening sinalih tunggil wenten i krama Desa Adat Tumunggal ngawentenang yadnya, ala utawi yadnya ayu patut kasanggra olih i krama banjar utawi manut awig-awig banjar.

SARGA IV

SUKERTA TATA AGAMA

Palet 1

Dewa Yadnya

Pawos 53

(1) Luwire pura-pura sane wenten ring Desa Adat Tumunggal inggih punika:

- a. Pura Paruman.
- b. Pura Kahyangan Tiga.
 1. Pura Puseh.
 2. Pura Balai Agung.
 3. Pura Dalem.
- c. Pura Pedadian utawi Paibon minekadi:
 1. Pura Tangkas.
 2. Pura Pulasari.
 3. Pura Sagening.
 4. Pura Pasek Gelgel.
- d. Pura Pesucian.
- e. Pura Pemaksan.

ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌សមាស ១០៧

ក ឬកប្បសង្ការិកា

ខ ឬកប្បសង្ការិកា

គ ឬកប្បសង្ការិកា

(២) ឬកប្បសង្ការិកា

៣ ឬកប្បសង្ការិកា

៤ ឬកប្បសង្ការិកា

៥ ឬកប្បសង្ការិកា

៦ ឬកប្បសង្ការិកា

៧ ឬកប្បសង្ការិកា

៨ ឬកប្បសង្ការិកា

៩ ឬកប្បសង្ការិកា

១០ ឬកប្បសង្ការិកា

១១ ឬកប្បសង្ការិកា

១២ ឬកប្បសង្ការិកា

១៣ ឬកប្បសង្ការិកា

១៤ ឬកប្បសង្ការិកា

១៥ ឬកប្បសង្ការិកា

១៦ ឬកប្បសង្ការិកា

១៧ ឬកប្បសង្ការិកា

១៨ ឬកប្បសង្ការិកា

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

(៣) ឬកប្បសង្ការិកា

ឬកប្បសង្ការិកា

៣ ឬកប្បសង្ការិកា

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

ធម៌សមាស

1. Pura Pucak Sari.
 2. Pura Pemaksan Agung
 - f. Pura Pesanggrahan
- (2) Puja wali ring pura-pura inucap:
- a. Pura Paruman : Ring Purnama Kedasa.
 - b. Pura Kahyangan Tiga :
 1. Pura Puseh : Ring Purnama Kapat
 2. Pura Balai Agung : Ring Buda Wage Kelawu
 3. Pura Dalem : Ring Sasih Tileming Karo.
 - c. Pura Pedadian utawi Pura Paibon:
 1. Pura Tangkas : Ring Kajeng Manis.
 2. Pura Pulasari : Ring Soma Wage Kulantir sasih Kaulu.
 3. Pura Sagening : Ring sasih Kapat Purnama.
 4. Pura Pasek Gelgel : Ring Buda Wage Langkir.
 - d. Pura Pesucian : Purnama Kedasa.
 - e. Pura Pemaksan :
 1. Pura Pucak Sari : Ring Purnama Kapat.
 2. Pura Pemaksan Agung : Ring Purnama Kedasa.
 - f. Pura Pesanggrahan : Ring Purnama Kapat.
 1. Pura Puseh : Ngaci ring Purnama Kepitu.
 - Ngusabe klame : Ring Purnama Kelima
 - Ngayu-ayu : Ring Purnama Kapat.
 - Saba Gede : Ring Purnama Ketiga.
- (3) Pengamong mwang Pangemponia:
- Pura Kahyangan Tiga:
- a. Pura Puseh, Pura Bale Agung, Yadnya rauhing pewangunannia keamong utawi keempon olih i krama Desa Adat.

- b. Pura-pura sane tiyosan ring ajeng kesungsung/keempon antuk wargannyane sowang-sowang.

Pawos 54

Ring sowang-sowang pura sawewengkoning Desa Adat wenang kewentenang pemangku sane pacang ngenterang/nuntun sehananing yadnya/pengastawan ring pura inucap:

- a. Wiwitania sang dados pemangku:
 - 1. Mawiwit saking keturunan pemangku.
 - 2. Yan tan wenten saking keturunan pemangku wenang nyanjan.
 - 3. Sang cedangga tan wenang dados pemangku.
 - 4. Pawintenannia kepuputang olih Ida Sang Sulinggih.
 - 5. Kepastikayang antuk prajuru Desa Adat.
- b. Sesampun pawintenannia wenang ngerangsuk gegelaran pemangku patut kaping singgih manut wigunannia ngemargiang swadarmaning pemangku tur tan ngelempasin linggih sastra lan agama.

Pawos 55

Swadarmaning Pemangku:

- a. Ngenterang wiadin ngastawayang sehanan upakara/upacara ring pura ritatkala petirtan utawi yadnya sane siosan ring pura.
- b. Ngaturang pesucian ritatkala purnama tilem lan Prerahinan Ida
- c. Pemangku desa wenang nyiratin tirta ring kerama desa.
- d. Pemangku paibon wenang nyiratin tirta ring kerama Desa Adat Tuminggal (manut dudonan).

Pawos 56

- (1) Ritatkala ngater Yadnya pura desa, pemangku inucap patut:
 - a. Polih pangerombo saking pemangku Kahyangan Tiga;
 - b. Yogya niwakin pituduh ring mangku sanak lan marep ring kerama desa.
- (2) Yan perade pemangku sane marep keni pialang dados kemargiang olih pemangku desa sane siwosan utawi yogya sang sulinggih (Pedanda).
- (3) Yan wenten pemangku keni ujar ala, ulah ala pemangku inucap patut keprascita manut agama, sang maweh ujar ala lan ulah ala wenang keni pamidanda upakara prebeya Prayascita inucap ring ajeng.
- (4) Yan mabukti pemangku melaksana corah yogya kausanang.

Pawos 57

Olih-olihan pemangku luwire:

- a. Piolih-olihan dana punia saking kerama manut perarem;
- b. Leluputan peson-peson ayah manut perarem;
- c. Keupakara antuk desa indik pengupakara pawintenannya lan pamerascita sajawining sane munggah ring pawos 59 wiwit (3);
- d. Riwekas antuk desa tur pemargin upakarania pengabenania kalaksanayang ring pepatusan sane ngawidangin.

Pawos 58

Sahananing aturan utawi sesangi, patut medaging sesari aturan arta mule-mule miwah sakeluwirnia patut kadue antuk pura inucap:

- a. Sahanan sang sane maturan punia ring pura inucap patut mesadok ring Klian pura inucap, wus keastawang ring pemangku aturang inucap keilekitayang tur kauningayang ring kerama desa.

ធម៌ត្រៃវិទ្យាធម៌សុខាភិបាល

១៣១ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការកិច្ចការសង្គម

១៣២ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គម(ប្រតិ)កិច្ចការ

៣១ គម្រោងសង្គមកិច្ចការ

៤១ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គម

៥១ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គម

១៣៣ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គមសង្គមកិច្ចការសង្គម

ប្រការ ១១៤

(ក) កិច្ចការសង្គមកិច្ចការសង្គម

៣១ កិច្ចការសង្គមកិច្ចការសង្គម

៤១ កិច្ចការសង្គមកិច្ចការសង្គមសង្គមកិច្ចការសង្គម

(ខ) មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គមសង្គមកិច្ចការសង្គម

៣១ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គម

(គ) មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គមសង្គមកិច្ចការសង្គម

ប្រការ ១១៥

គម្រោងសង្គមកិច្ចការសង្គម

៣១ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គម

៤១ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គម

៥១ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គមសង្គមកិច្ចការសង្គម

៦១ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គមសង្គមកិច្ចការសង្គម

១៣៤ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គមសង្គមកិច្ចការសង្គម

៣១ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គមសង្គមកិច្ចការសង្គម

៤១ មហានិគមនិស្សិតប្រតិបត្តិការសង្គម

- b. Sahananing kadi inucap ring ajeng wenang ka angga ring pura inucap;
- c. Sasarin canang keepah dados 4 (petang) bagian:
 - 1. Kalih pempatan ngeranjing ke pura.
 - 2. Apempatan dados olih-olihan pemangku.
 - 3. Apempatan ngeranjing ke Parisada.
- d. Punia rateng dados olih-olihan pemangku sane mentah katur ke desa/pura.

Pawos 59

- (1) Ngentosin pemangku mawiwit sekadi ring sor:
 - a. Jero Mangku seda;
 - b. Jero Mangku keusanang melarapan melaksana dusta.
- (2) Yan pemangku keusanang sangkaning melaksana dusta, pemangku inucap patut ngawaliang sehananing druwen desa kegambel.
- (3) Perade Jero Mangku ngalap rabi sangkaning rahayu, pemangku patut malih nyepuhin raga tur katcdia antuk prajuru desa.

Pawos 60

Kasukertan Kahyangan kadi ring sor:

- a. Sane tan lugra ngeranjing ke pura:
 - 1. Sang kasinanggeh cuntaka/sebel.
 - 2. Mabusana sane tan patut manut tata susila lan agama.
 - 3. Sahananing tan kepatutang manut perarem.
- b. Sahananing peretingkah lan laksana sane tan dados ring pura:
 - 1. Mesumpah utawi nahap cor sejawaning sangkan pituduh saking prajuru;
 - 2. Merebat lan wakparusia;

- c. Yan kebuaktiang wenten kerama sinalih tunggil melaksana sane kebawos ngeletehin kadi ucap ring ajeng keni pemedanda pemrascita wiadin danda beras 5 kg
- d. Yan Kahyangan inucap ring ajeng keni kadurmenggalan kadi ring sor:
Panca baya, kehanan wangke sato ageng, wangkening marusa, patut pemangku digelis nyadokang ring prajura, mangda marumang kerama Desa Adat, pacang ngawentenang pengerisak pengupakara sepatutnya, mamut penugrahan Sang Sulinggih (Pedanda);
- e. Yan wenten krama desa sinalih tunggil kerauhan (kesurupan) ring pura patut digelis kepintonin antuk genin dupa akatih muktiang jati tan jatimia sang kerauhan inucap. Yan tan jati kerauhan keni pamidanda 100 kg beras;
- f. Yan wenten jantos ngrusak ring pura, jatma inucap patut mecikang sehananing sane rusak tur ngaturang penyangaskara.

Pawos 61

Pengaci ring Kahyangan Tiga, inucap ngemargiang rerapegan mamut sane keni, tanah ring wewidangan Desa Adat Tumunggal:

- (1) Rikala Ngusaba Agung ring Kahyangan Tiga, sane keni rerampegan kadi munggah ring sor:
 - a. Sane asukat keni rerampegan kelapa apuun, aijeng uwohne kemawon;
 - b. Perade tan wenten medaging wit kelapa kengin wit pisang kalih sane tiosan.
- (2) Pengaci ngayu-ayu dados ngemargiang rerampegan kadi munggah ring sor:
- Tanah sane mepayahan desa, keni salaran kelapa kemawon mamut dresta.
- (3) Rikala ngemargiang aci Ngucaba Kulame kerama Adat utawi banjar keni sanganan putih sareng sanganan barak, soang-soang berasan 1 kg yan mamurug keni danda 4 kg beras

- (4) Rikala ngemargiang Aci Ngusaba Dalem, kerama Adat utawi lonjar kemi urunan mamut pararem, utawi tanah payahan desa kuduwe antuk wong jaba desa utawi jaba kuta kemi jinah senaba, kesarengin salaran kelapa mamut denta.
- (5) Rikala ngemargiang Aci ring Kabhyangan Tiga, saya desa mambax wewalungan ring krama desa mewastra wewalungan punika kaadol ring anak tina, i krama kemi pamianda 20 kg beras, utawi saya desa adat ngewanglaring walungan kali mungah ring ajeng i saya kemi pamianda kabhya 20 kg beri :

Pawot 62

Rikala mecikang pura ring Kabhyangan Tiga dados ngemargiang narampung taru, minakadi:

- Taru nangka
- Cempaka
- Wit Kelapa
- Tiyang
- Wit Jambu
- Taru Kalampayan, jowet, angh, kengin anggen mecikang pura.

Sinilih tunggil tanah I Krama Desa Adat utawi tanah wong jaba desa sane mepyahan desa, yen ten keicen ngrampung, kemi pamianda meket pengargan taru mncap.

Palet 2

Indik Resi Yadnya

Pawot 63

Sang madruwe yadnya kapatat ngaturang punia ring sang sane mncap yadnyane.

Pawos 64

Prajuru patut ngawas tur ngayomin, mialangin yan wenten mapemargi ngelantudin pemargi yadnyane.

Pawos 65

- (1) Kerama Desa Adat Tumunggal patut ngawas, nitenin katuntunin antuk prajuru mangda sahanan yadnyane sane ngawentenang kaicen pamuput olih sang Sulinggih utawi sang sujana (Mangku, Dalang, Sakeluir) manut kawenangania soang-soang.
- (2) Prajuru patut nuntun saha ngemanggala krama Desa Adat Tumunggal ngawas, nitenin sapemargi wikune ring wewidangania, pamekas mikukuhin kasucian linggih Ida.
- (3) Ngaturin Sang muput dana punia manut agung/alit yadnyane.

Palet 3

Indik Pitra Yadnya

Pawos 66

- (1) Pamargin Pitra Yadnya madudonan manut sekadi ring sor:
 - a. Pengupakaraan sang layon:
 1. Mendem utawi ngeseng maka cihna pakinsan ring Ibu Pertiwi utawi ring geni;
 2. Atiwa-tiwa lantur kaabenang tur saha kadadosang risampun ketus untu saha parade durung ketus untu ngawit saking yusa 3 (tigang) sasih patut kaabenang ngelungguh.
 - b. Yan wenten upakara ngeroras tan dados sinalih tunggil kerama sane nyarengin rahina punika sekadi pacang ngaben rikala kerama rihinan ngawentenang upakara ngeroras, yan wenten sane murug kadanda.

មាតិកា ១៤៧

ប្រធានសិល្បៈកម្ពុជា/សមាជិកសិល្បៈកម្ពុជា/សមាជិកសិល្បៈកម្ពុជា

១៤៧ ដំណើរការសិល្បៈកម្ពុជា

ក) ការងារសិល្បៈកម្ពុជា

ខ) ការងារសិល្បៈកម្ពុជា

១៤៨ ប្រធានសិល្បៈកម្ពុជា

ក) សិល្បៈកម្ពុជា

ខ) មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៤៩ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៥០ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៥១ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៥២ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៥៣ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៥៤ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៥៥ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

មាតិកា ១៤៨

(ក) មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

(ខ) មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៥៦ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៥៧ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៥៨ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៥៩ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៦០ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

១៦១ មាតិកាសិល្បៈកម្ពុជា

Pawos 67

Swadarmaning lan tategenan parade wenten sinalih tunggil krama kelayuan :

- a. Sang kaduhkitan patut:
 1. Nyadokang ring Prajuru Desa Adat Tuminggal;
 2. Nyadokang ring krama banjarnia parade kapendem utawi keabenang
- b. Swadarmaning Desa Adat/Banjar:
 1. Nepek Kulkul;
 2. Penyanggran i krama banjar selanturnia
 - a. Soang-soang kerama tedunin patus.
 - b. Kerama banjar lanang istri ngambil karya manut dresta miwah ngaremba rikala pangutangan saha soang-soang mabusana adat saha nyalempot.
 - c. Pamargin sawa miwah upakarane mangda dabdab antar.
- c. Yan sawane jantos maleletan tan kengin langkungan ring tigang rahina, yan rangkung patut kakingsanang wiadin mapendem ring geni.

Pawos 68

- ✓(1) Indik mendem sawa yan rikala rahina nyejer, rahina larangan desa nenten kengin mendem, sawane patut kakingsanang ring tanah setrane jantos rahina kengin mendem, yan kapurug kadenda.
- (2) Rahina sane kainucap larangan mendem sawa.
 - a. Purwani/tanggal/Pangglong ping 14 (empat belas).
 - b. Purnama,
 - c. Tilem,
 - d. Tanggal/Pangglong apisan,
 - e. Semut Sedulur,
 - f. Kala Gotongan,

ធម៌ត្រៃបិដក ធម៌សមាសធម៌

១៣៥ បណ្តុល/បណ្តុល
(ឆ) ធម៌ត្រៃបិដក/ធម៌សមាសធម៌
បណ្តុល ត្រៃបិដក ធម៌សមាសធម៌
ត្រៃបិដក ធម៌សមាសធម៌

បទប្បញ្ញត្តិ

- (ក) ធម៌សមាសធម៌
(ខ) ធម៌សមាសធម៌
(គ) ធម៌សមាសធម៌

បទប្បញ្ញត្តិ

- (ក) ធម៌សមាសធម៌
(ខ) ធម៌សមាសធម៌

បទប្បញ្ញត្តិ

- (ក) ធម៌សមាសធម៌
(ខ) ធម៌សមាសធម៌

g. Pasah/busaya.

- (3) Yan rikala aci/ngusaba ring Pura Puseh, Dalem, Pura Desa yadin rikala wenten ngaturang karya/dewa yadnya ring Pura Pemaksan, Pedarman sang pacang ngaturang karya patut ngaturang/ngawentenang atur ring Klian Desa Adat Tuningal/Prajuru, yan sampun wenten atur saking prajuru yan wenten sinalih tunggil krama desa pacang ngeseng sawa/ngaben tan kalugrain antuk prajuru yan kapurug kadenda.

Pawos 69

- (1) Yan prade lampus sangkaning salah/ngulah pati kapenggawan lan sapenunggilan kengin kabakta budal tur kapreteka kadi patutnia, risampun kamanggala antuk upakara banten penebusan lan pengulap.
- (2) Prade wenten sang istri lampus ngadut manik patut kapendem, nanging garbania katetehin antuk watu.
- (3) Prade kehanan wong lampus sajroning pekarangan, tegalan, carik lan sapanunggilan patut sang madruwe sawa mrascita genah inucap.

Pawos 70

- (1) Mungguhing kecuntakan, sang madruwe layon kacuntakan asasih pitung rahina.
- (2) Tan keneng kacuntakan:
- Sang sulinggih;
 - Pemangku Kahyangan Tiga sane nenten sebel karang.

Pawos 71

- (1) Atiwa-tiwa utawi pengabenan wenten kalih pawos:
- Nyawa Resi, Nyuasta geni;
 - Sawa Preteka kelaksanayang antuk ngagah utawi mreteka, sawa, bah bangun.

ធម៌ព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ

(៥) ព្រះធម៌ព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការប្រកួតប្រជែង
រវាងប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ

បទប្បញ្ញត្តិ

(ក) ប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
ហ្ន៎ ព្រះធម៌ព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
ព្រះធម៌ព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
ស្រីព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
ព្រះធម៌ព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការប្រកួតប្រជែង
រវាងប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ

បទប្បញ្ញត្តិ

ព្រះធម៌ព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
ហ្ន៎ ស្រីព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
ព្រះធម៌ព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
ព្រះធម៌ព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការប្រកួតប្រជែង
រវាងប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ

បទប្បញ្ញត្តិ

ស្រីព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ

បទប្បញ្ញត្តិ

(ក) ស្រីព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការប្រកួតប្រជែង
រវាងប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
(ខ) ប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ
ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការប្រកួតប្រជែង
រវាងប្រាណស្រីព្រះវិញ្ញាណ

- (2) Dudonan pengabenan, ngaskara antuk ngagah utawi nyawa resi pangutangan antuk ngeseng sawa pangalihan mwah selanturna, nyekah/mamukur.

Pawos 72

- (1) Pemargin pengabenan wenten tigang soroh luwire:
- a. Ngaben dadakan antuk prebeya mwah pangemong yadnya manut dresta;
 - b. Ngaben manca padewasan kwastanin ngaben nauka, nyabran awarsa apisan, prabeya mwah pangaremba manut dresta;
 - c. Ngaben ngerit nyabran dasa warsa apisan kasanggra antuk krama Desa Adat Tumunggal manut dresta, pengambilan upakara punika nista, madya lan utama manut sastra agama.

Pawos 73

Bacakan sawa sane dados kaabenang:

- a. Sane sampun mayusa apupak, sane kabawos tan letuh.
- b. Sane durung apupak kepatut ngelungali.
- c. Sawa sane kebawos letuh wenang keabenang riwus sengkernia tur keprascita manut sekadi kecaping agama.

Palet 4

Indik manusa Yadnya

Pawos 74

- (1) Sang pacang mapodgala madwijati, sajawaning nunas panugrahan ring sang wenang (Parisada utawi Kantor Departemen Agama) taler patut masadok ring prajuru.
- (2) Prajuru inucap sareng nitenin, nureksa mangda suluh miwah pemargine jati-jati manut ring kecaping agama.

အထိပညာသိက္ခာစာပေအစဉ်အလာ

ကထိပညာသိက္ခာစာပေ

(၉၉) မဟာပညာသိက္ခာစာပေအစဉ်အလာ...
၇၅၁ မိခင်...
၇၅၂ မိခင်...
၇၅၃ မိခင်...
၇၅၄ မိခင်...
၇၅၅ မိခင်...
၇၅၆ မိခင်...
၇၅၇ မိခင်...
၇၅၈ မိခင်...
၇၅၉ မိခင်...
၇၆၀ မိခင်...

ပဌမပါဌာန
၇၅၁ မိခင်...
၇၅၂ မိခင်...
၇၅၃ မိခင်...

- (၉၉) ၇၅၁ မိခင်...
၇၅၂ မိခင်...
- (၉၉) ၇၅၃ မိခင်...
၇၅၄ မိခင်...
- (၉၉) ၇၅၅ မိခင်...
၇၅၆ မိခင်...
၇၅၇ မိခင်...
၇၅၈ မိခင်...
၇၅၉ မိခင်...
၇၆၀ မိခင်...

ပဌမပါဌာန

- ၇၅၁ မိခင်...
၇၅၂ မိခင်...
၇၅၃ မိခင်...
၇၅၄ မိခင်...
၇၅၅ မိခင်...
၇၅၆ မိခင်...
၇၅၇ မိခင်...
၇၅၈ မိခင်...
၇၅၉ မိခင်...
၇၆၀ မိခင်...

- (3) Sesampune puput padwijatine prajuru Desa Adat Tumunggal patut digelis ngentosin pasengan sang diniksan ring sahanan ilikita antuk biseka kawikon manut panugrahan nabene sane kasiarang ring paruman Desa Adat Tumunggal.

Palet 5

Indik Buta Yadnya

Pawos 75

- (1) Buta Yadnya inggih punika pabeyakalan ring Ibu Pertiwi lan Kahyangan ring sarwa prani mwah ring sarwa bebutan.
- (2) Upakara-upakara pabeyakalan ring ibu pertiwi mwah ring kahyangan desa lan ring bebutan kewastanin macaru.
- (3) Pacaruan inucap, utama, madya lan nista manut wiguna kadi ring sor:
- Ekasata,
 - Pancasata,
 - Resigana,
 - Pancakelud,
 - Pancasanak,
 - Taur Kesanga.

Pawos 76

Upakara sekadi ring sor:

- (1) Majeng ring Ida Batara patut:
- Ring pantaraning tanggal ping solas gantos panglong ping lima nemu kajeng sasih Kalima, batara melelasti ka Segara nyejer ring Pura Puseh tigang rahina.

ធម៌ច្រើនៗគ្នាធម៌ធម៌ច្រើនៗគ្នា

ឯកៗ

សុភមង្គលបុគ្គលិក

បច្ចេកវិទ្យា

ហិរញ្ញវិស័យបុគ្គលិក

បុគ្គលិក

(ក) បម្រើបុគ្គលិកប្រតិបត្តិការទាំងឡាយដែលប្រយោជន៍ដល់សង្គម
យុទ្ធសាស្ត្រសិទ្ធិស្មើគ្នាប្រតិបត្តិការទាំងឡាយដែលប្រយោជន៍ដល់សង្គម

(ខ) បម្រើបុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ

ហៈ បម្រើបុគ្គលិក

១. បុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ/បច្ចេកវិទ្យា

(គ) បម្រើបុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ

ហៈ បម្រើបុគ្គលិកប្រតិបត្តិការទាំងឡាយដែលប្រយោជន៍ដល់សង្គម
ធម៌ធម៌ច្រើនៗគ្នា

១. បុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ

២. បុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ

៣. បុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ/បច្ចេកវិទ្យា

(៤) បម្រើបុគ្គលិកប្រតិបត្តិការទាំងឡាយដែលប្រយោជន៍ដល់សង្គម
បុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ/បច្ចេកវិទ្យា

(៥) បម្រើបុគ្គលិកប្រតិបត្តិការទាំងឡាយដែលប្រយោជន៍ដល់សង្គម
បុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ

បុគ្គលិក

(ក) បម្រើបុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ

ហៈ បុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ/បច្ចេកវិទ្យា

១. បុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ/បច្ចេកវិទ្យា
២. បុគ្គលិកប្រតិបត្តិការ/បច្ចេកវិទ្យា

SARGA V

SUKERTAN TATA PAWONGAN

Palet 1

Indik Pawiwahan

Pawos 77

- (1) Pawiwahan inggih punika patemoning purusa lawan pradana sakala panunggalan kayun suka cita kadulurin upasaksi sekala lawan niskala.
- (2) Pemargin pawiwahan luwire:
 - a. Mapadik,
 - b. Ngarorod/rangkat.
- (3) Pidabdab sang merabian patut:
 - a. Nganutin yusa sakirangnia sampun munggah deha teruna (nganutin undang Perkawinan).
 - b. Sangkaning pada rena.
 - c. Manut kecaping agama,
 - d. Para pengambilan seosing agama kamanggala antuk banten nyambutin.
- (4) Pemargin pawiwahan inucap manutin Awig-awig Desa Adat Tumunggal lan Sukertan jagat/ sang amawarat
- (5) Pamargin pawiwahan sumangdene prasida kalaksanayang, patut kesaksinin olih prajuru.

Pawos 78

- (1) Pemargin indik pepadikan:
 - a. Makrma ping tiga luwire: ngidih ping kalih, pengambilan.
 - b. Ritakala pengambilan, wargan sang predana lan purusa ngerawuhang Klan Adat, pinaka saksi.

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...
- 6. ...
- 7. ...

Handwritten section header

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...

យងត្រឡប់មកវិញវិញវិញវិញវិញ

បទបទព្រឹត្តិ

(ក) ចក្ខុវិស័យក្នុងត្រីកោណនេះ ក៏ដូចជា ត្រីកោណដទៃទៀត គឺសម្រាប់ ការសិក្សាអំពីលក្ខណៈគ្រឹះ នៃត្រីកោណសម្រាប់ ការសិក្សាគណិតវិទ្យា ធាតុដំបូង

(ខ) យោងតាមលក្ខណៈគ្រឹះនៃត្រីកោណសម្រាប់ ការសិក្សាគណិតវិទ្យា យើងបាន ឃើញថា ត្រីកោណសម្រាប់ ការសិក្សាគណិតវិទ្យា គឺជាត្រីកោណសម្រាប់ ការសិក្សាគណិតវិទ្យា ធាតុដំបូង

(គ) យោងតាមលក្ខណៈគ្រឹះនៃត្រីកោណសម្រាប់ ការសិក្សាគណិតវិទ្យា យើងបាន ឃើញថា ត្រីកោណសម្រាប់ ការសិក្សាគណិតវិទ្យា គឺជាត្រីកោណសម្រាប់ ការសិក្សាគណិតវិទ្យា ធាតុដំបូង

បទបទព្រឹត្តិ
ហិក្ខុក្ស ឬក៏
បទបទព្រឹត្តិ

- (ក) ដំបូងគេគឺគ្រឹះ (បទបទព្រឹត្តិ) ទាំងឡាយ ដែលបានកើតឡើង ពីការសិក្សាគណិតវិទ្យា ធាតុដំបូង
- (ខ) ដំបូងគេគឺគ្រឹះ (បទបទព្រឹត្តិ) ទាំងឡាយ ដែលបានកើតឡើង ពីការសិក្សាគណិតវិទ្យា ធាតុដំបូង

បទបទព្រឹត្តិ

យើងបានឃើញពីលក្ខណៈគ្រឹះនៃត្រីកោណសម្រាប់ ការសិក្សាគណិតវិទ្យា ធាតុដំបូង ក្នុងករណីនេះ

បទបទព្រឹត្តិ

(ក) ការសិក្សាគណិតវិទ្យា ធាតុដំបូង គឺជា ការសិក្សាអំពីលក្ខណៈគ្រឹះ នៃត្រីកោណសម្រាប់ ការសិក្សាគណិតវិទ្យា ធាតុដំបូង

Pawis 80

- (1) Murut ring Lindang-undang No. 1 tahun 1974 sare sampun kasungkeun, sang laung patut remeti usik, sajawaning wewitan pasibayan sare kawetih antuk mbare puit rih.
- (2) Yan wewitan anak dehe kabobotin antuk anak trum, Prajar: Dem Adat patut nyakapang ring anak trum inuap, yan lan amat sang kabobotin patut ngaturang wicarauna ring sang Anawerat, grade penutuse patet sang laung ken dand 100 kg beras.
- (3) Yan anak dehe inuap kabobotin antuk sang laung sampun meduwe rabi, sang kabobotin patut ngaturang wicarauna ring sang anawerat, yan sang kabobotin tu ngaturang wicara inuap kaluhuh 50 kg beras.

Pais 2

Indik Ngupian

Pawis 81

- (1) Sang wusan meraban (pulis) tu sika satina abak rabi kabowes nyapiar, yan wusan meraban sanglamin sika kabowes bali.
- (2) Sang pacang nyapiar sesampun kasulang antuk sang Anawerat wening kawedarang ring banjar utawi ring desa antuk 1 Klian Adat.

Pawis 82

Yan tiwesas sang pulis adang malet patut masiwahan, tu ken pamidanda 15 kg beras.

Pawis 83

- (1) Balu luh katinggal langus antuk swaminia patut ngemangiang swadarma kadi ring sar.

សេចក្តីសន្និដ្ឋានស្តីពីការសិក្សា

១៧១ កងច្បាប់សិក្សា

១៧២ កងច្បាប់សិក្សាសិស្ស

១៧៣ កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្មសិប្បករ

១៧៤ កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្មសិប្បករសិប្បករ

កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្ម

(២) កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្ម

១៧៥ កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្ម

១៧៦ កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្ម

(៣) កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្មសិប្បករសិប្បករ

កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្មសិប្បករសិប្បករ

កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្ម

បញ្ជីសិក្សា

សិក្សាសិស្សសិប្បកម្ម

សិក្សាសិស្សសិប្បកម្ម

(៤) កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្មសិប្បករ

(៥) កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្មសិប្បករ

កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្ម

(៦) កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្មសិប្បករ

កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្មសិប្បករ

កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្ម

បញ្ជីសិក្សា

(៧) កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្មសិប្បករ

(៨) កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្មសិប្បករ

កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្មសិប្បករ

កងច្បាប់សិក្សាសិស្សសិប្បកម្ម

- a. Ngemanggehang patibrata,
 - b. Ngemargiang sehananing ayah krama,
 - c. Ngeraksa tur ngutsahayang lan miara sahananing wewarisan lan sentanane,
 - d. Tan dados ngadol wewarisan sedurunge polih panugrahan saking kawangan rabine saking purusa.
- (2) Balu dados kepalasang prade luwiri:
- a. Tan ngemanggehang patibratane,
 - b. Metilar tan mesadok ngantos langkung ring asasih.
- (3) Balu sane tan pagedi kadi inucap ring ajeng, wenang kepalasang polih warga purusa saha tan polih pahpahan waris tur polih pengesahan saking sang Amawerat.

Pulek 5

Indik Sentane

Pawos 84

- (1) Mungguwing sentana wenten kaucap, preli sentane lan sentane peperasan.
- (2) Yan wenten perabian sane tan patut jantos ngewetuang sentane, manggah tan kaucap bebinjat yoga kemenggala antuk upakara.
- (3) Prade pawiwahan tan ngawetuang sentane, kenging ngangkat sentane medukung upasaksi sekala niskala, sane kwastamin sentane peperasan saha polih pengesahan saking sang Amawerat.

Pawos 85

- (1) Sapasira ugi pacang ngangkat sentana patut mesadok dumas ring Pajani.
- (2) Yaning wenten sinalih tunggil i krama Desa jagi ngangkat sentana kapala ngemargiang upakara peperasan saha kesaksian sekala lan niskala saha polih pengesahan saking sang Amawerat.

- (3) Prajuru digelis nyiarang ring i krama desa sang rumasa tan lila patut nyadokang prajuru adat, sejroning 3 (tigang) sasih;
- (4) Yening sampun rauh sengker ipun sane tigang sasih, irika prajuru mawosin utawi ngicenin pamatut manut sekadi kawentenania melarapan saking pengesahan ring sang Amawarat.

Pawos 86

- (1) Sane patut keperas anggen sentana kadi ring sor:
 - a. Sang keperas kapatut sane megama Hindu.
 - b. Mautama saking waris pancer kapurusa.
 - c. Sinalih tunggil mawiwit saking keluarga tunggal sanggah utawi merajan, paibon lan dadia.
 - d. Yening tan wenten saking pancer kapurusa kengin mawiwit saking keluarga wadu.
- (2) Peperasan punika sinanggeh sampun puput tur patut macihnnya:
 - a. Pawidhi-widhanaan peperasan.
 - b. Kesaksiang antuk Klian Desa Adat, saha kasiarang ring paruman desa.
 - c. Wenten ilakita ungguhan tata sulur peperasan saking sang Amawarat.
- (3) Yening jagi ngawentenang peperasan kepatutang sang ngidih nyelosin.
- (4) Daha tua utawi teruna tua kangkat mekundulang raga manut tetujon mejalan antuk lekita sang Amawarat

Palet 4

Indik Warisan

Pawos 87

- (1) Sane kasinanggeh warisan, inggih punika: tetamian arta brana saha ayah-ayahan ngupadi sukerta sekala niskala saking keluhurania, arep ring turunannya.

ឧបសគ្គនៃការងារសង្គម

- (ក) មានការងារសង្គមស្របច្បាប់
 - ហេតុ ២ រូបវន្តិកស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់
 - ១៣១ មានការងារសង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់
 - ១៣២ មានការងារសង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់
- (ខ) មានការងារសង្គមស្របច្បាប់
 - ហេតុ ២ រូបវន្តិកសង្គមស្របច្បាប់
 - ១៣១ មានការងារសង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់
 - ១៣២ មានការងារសង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់
- (គ) មានការងារសង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់

បទប្បញ្ញត្តិ

- (ក) មានការងារសង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់
- (ខ) មានការងារសង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់
- (គ) មានការងារសង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់

បទប្បញ្ញត្តិ

- (ក) មានការងារសង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់
- (ខ) មានការងារសង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់
- (គ) មានការងារសង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់សង្គមស្របច្បាប់

- (2) Sane kaucap warisan luwire:
 - a. Duwe tengah, karang paumahan, pemerajan.
 - b. Pagunakayaan, tatadan, jiwadana, lan utang piutang.
 - c. Tetegenan utawi ayah-ayahan merupa warisan.
- (3) Sane kebawos waris inggih punika:
 - a. Preti sentana lanang.
 - b. Sentana rajeg sane keadegang purusa.
 - c. Sentana peperasan.
- (4) Prade tan wenten sekadi ring ajeng sinanggeh waris inggih punika pepernahe saking purusa.

Pawos 88

- (1) Swadarmaning waris patut nerima saha ngutsahayang tetamian ayah-ayahan saking keluhurania makadi ngerembe sanggah, pura dadia Pura Kahyangan saha pekarangania.
- (2) Ngabenang sang kewaris.
- (3) Naurin utang-utang sang kewaris pamekas utang ring desa wiadin ring pura lan utang-utang sane siosan.

Pawos 89

- (1) Pengepahan warisan kangkat kemargiang sekadi ring sor:
 - a. Risampun ngelaksanayang pengabenan lan utang-piutang sang kewaris sampun buntas ketawur.
 - b. Warisan sangkaning arta brana pagunakayaan kaepah pada. Karang ayahan desa keamong antuk waris kang sinanggeh pinih arep.
- (2) Sinalih tunggil waris ring ajeng tan polih pah-pahan wewarisan prade:
 - a. Merupa sentana rajeg sane sampun kesah mawiwaha.

- b. Merangkat Nyeburin
 - c. Usan mengama Hindu
- (3) Sane kangkat maponin cilih-cilihun kemawen.
- a. Batu lah sejroning manggein magemah jumlah
- (4) Sekantane pewaris lang muarip kangkat ngewehin jiwa dana utadan utawi bekel maka cihna paweweh ring pianake sane kesah mawibawa.

Pawis 90

Prade sajroning keluarga wenten waris langkung ring adiri patit.

- a. Kawentenang panguman indik padam waris inoap.
- b. Yening tan prasida kapuputang ketunasang tetimbang ring Klian Desa Adat, kengin nunasang ring sang rumawis.

Pawis 91

Prade wenten karang kapuputang wenang I Klian Desa Adat utawi Kerta Desa Adat mawosin tur mareksa silih-silihnya saha nibakang karang punika ring

- a. Waris saking kapurusa.
- b. Pepemahan kesamping, yening tan wenten pemahan kepututang ring pedadiaan nganut dadonan.
- c. Yening tan wenten kadi kecaping arep, wawu kengin katiwakang ring sang tan madrebe tanah pamahan, sane kasinanggeh krana ngarep, mapitunggalan Desa Adat Tumugal muah megama Hindu. Yan sang ninggalang karang potung tan meduwe waris wenang I Desa Adat ngabenang tur arta brana sang kademang wenang kedruwe antuk desa.

ធម៌ប្រតិបត្តិការសមាធិសិវា

សំពៅ ១

ចិសរាសិកា ១

បញ្ចេសិកា ១

ហិក្ខិសិកា ១

បុប្ផាសិកា ១

- (៣) សុខបញ្ចេសិកា ១ ចិសរាសិកា ១ ហិក្ខិសិកា ១ បុប្ផាសិកា ១
- (៤) ចិសរាសិកា ១ ហិក្ខិសិកា ១ បុប្ផាសិកា ១
- (៥) សុខបញ្ចេសិកា ១ ចិសរាសិកា ១ ហិក្ខិសិកា ១ បុប្ផាសិកា ១
- (៦) បុប្ផាសិកា ១ ចិសរាសិកា ១ ហិក្ខិសិកា ១ បុប្ផាសិកា ១

បុប្ផាសិកា ១

- (៧) សុខបញ្ចេសិកា ១ ចិសរាសិកា ១ ហិក្ខិសិកា ១ បុប្ផាសិកា ១

បញ្ចេសិកា ១

ហិក្ខិសិកា ១

បុប្ផាសិកា ១

- (៨) ចិសរាសិកា ១ ហិក្ខិសិកា ១ បុប្ផាសិកា ១
- (៩) ហិក្ខិសិកា ១ បុប្ផាសិកា ១ ចិសរាសិកា ១
- ១០ បុប្ផាសិកា ១ ចិសរាសិកា ១ ហិក្ខិសិកា ១ បុប្ផាសិកា ១
- ១១ ហិក្ខិសិកា ១ បុប្ផាសិកា ១ ចិសរាសិកា ១ ហិក្ខិសិកា ១ បុប្ផាសិកា ១
- ១២ បុប្ផាសិកា ១ ចិសរាសិកា ១ ហិក្ខិសិកា ១ បុប្ផាសិកា ១

SARGA VI

WICARA LAN PAMIDANDA

Palet 1

Indik Wicara

Pawos 92

- (1) Sane patut mutusang wicara ring Desa Adat Tumingal, inggih punika sang kasinanggeh Prajuru Desa Adat Tumingal.
- (2) Sang patut maosin nganutin daging awig-awig, wicara punika patut polih pamutus saking sangkepan Desa.
- (3) Prade indik wicara tan prasida molihing pamutus saking desa yoga katur ring sang Amawerat.

Pawos 93

- (1) Sehananing wicara sane ngawetuang laksana corah, baya sane kebawos ngusak-nsik Banjar wiadin Desa Adat Tumingal, patut katur ring sang Amawerat.

Palet 2

Indik Pamidanda

Pawos 94

- (1) Banjar-banjar utawi Desa Adat Tumingal wenang nibakang pamidanda ring krama sane sisip.
- (2) Indik patiwak pamidanda patut kelaksanayang olih Klian Banjar Klian Desa Adat Tumingal.
 - a. Pamidanda siwosan luwire.
 1. Ayah-ayahun panukun kasisipan.
 2. Danda arta (dedosm saha panikel panikel lnya utawi panikel panuturan).

- 1.
- 2.
- 3.
- 4. pamidanda kasinangeh druwen banjar
- 5. Gun. Wisesa patu: kesanggra ngrajegang
- 6.
- 7. siosan-siosan. Yan

Tawis 5

- 1.
- 2. Klian Banjar utawi | Klian
- 3. Klian Adat, kesarengin olih
- 4. darsana ngambil druwen sang
- 5.
- 6.
- 7. Klian Desa miteketin sang kerampag mangda
- 8. sajroning waneng punika Klian Banjar utawi Klian Desa Adat.

ធម៌ច្រើនៗបានបង្ហាញដោយការស្រាវជ្រាវ

១ក ពិតៗក្នុងការស្រាវជ្រាវក្នុងភូមិសាស្ត្រ និងសង្គម
ធម៌ដែលបានបង្ហាញដោយការស្រាវជ្រាវ
នេះក៏ដូចជាដូចគ្នា

(១) ឧទាហរណ៍គឺជាសង្គមភាព
(២) ឧទាហរណ៍គឺជាសង្គមភាព
មនុស្សជាតិដែលបានបង្ហាញដោយការស្រាវជ្រាវ
នេះក៏ដូចជាដូចគ្នា
ឧទាហរណ៍គឺជាសង្គមភាព
នេះក៏ដូចជាដូចគ្នា

(៣) ឧទាហរណ៍គឺជាសង្គមភាព
នេះក៏ដូចជាដូចគ្នា

១ក ឧទាហរណ៍គឺជាសង្គមភាព
នេះក៏ដូចជាដូចគ្នា

១គ ឧទាហរណ៍គឺជាសង្គមភាព

ហេ ឧទាហរណ៍គឺជាសង្គមភាព

១ក ឧទាហរណ៍គឺជាសង្គមភាព

១គ ឧទាហរណ៍គឺជាសង្គមភាព

១ង ឧទាហរណ៍គឺជាសង្គមភាព

១ង ឧទាហរណ៍គឺជាសង្គមភាព

១ង ឧទាហរណ៍គឺជាសង្គមភាព
នេះក៏ដូចជាដូចគ្នា

ឧទាហរណ៍

ក្រុមគ្រូបង្រៀនសិស្សានុសិស្ស

ឧទាហរណ៍

(៣) ក្រុមគ្រូបង្រៀនសិស្សានុសិស្ស
នេះក៏ដូចជាដូចគ្នា

- g. Jinah lelangan punika keanggen nuku utangnya ring banjar utawi ring Desa Adat tur kewewehin antuk prebea rerampagan, sisanya kewaliang ring sang kerampag.
- (2) Sane wenang kerampag wantah barang merupa kesugian.
- (3) Yan sang kerampag mialangin rerampagan inucap macihna tan nganutin Awig-awig Desa Adat lan patitis Desa, lempas swadharmaning krama wang inucap wenang kedaut druwe lan ayahannya, antuk krama Banjar wang inucap kebawos nora nyenglad tur tan polih pengayom krama banjar.
- (4) Pemandanda sisip kadi ring ajeng preside purna yan sang sisip sampun:
- a. Matur piuning tur nunas pangampura ring krama adat mejalaran antuk banten pejati katur ring Pura Desa.
 - b. Nunas geng sinampura ring krama banjar utawi ring Klian Desa Adat, riantuk purun nguak pasubaya utawi pasuara ring perareman.
 - c. Nawur pamidanda luwire:
 - a. Tulak mincir,
 - b. Pengererenge.
 - c. Melencerin.
 - d. Penyagsag wirasa.
 - e. Angrugada Klian.
 - d. Nawur utangnya duk kerampag tur mapaweweh apah dasaan, wang inucap mewali katerima sekadi krama Banjar widain Desa Adat.

SARGA VII

NGUWAH KALIH NGUWUHIN AWIG-AWIG

Pawos 96

- (1) Nguwah kalih nguwuhin Awig-awig punika patut kelaksanayang antuk perareman Krama Desa Adat Tumینگal.

ឧបទ្វីបិទ្វតេធម៌ធម៌ពាណិជ្ជកម្ម

- (ក) បរមមុខត្រីកូសបាឡាណបក្ខយុត្តិសិក្សាព្រះបាទសីហនុវរ្ម័នទី៧
- (ខ) ប្រធានស្ថាប័នស្រាវជ្រាវសម្រាប់ការងារស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវ

សំណើ ១
 ប្រធាន
 បុគ្គលិក

- (ក) ឧបទ្វីបិទ្វតេធម៌ធម៌ពាណិជ្ជកម្ម
- (ខ) ឧបទ្វីបិទ្វតេធម៌ធម៌ពាណិជ្ជកម្ម
- (គ) ឧបទ្វីបិទ្វតេធម៌ធម៌ពាណិជ្ជកម្ម
- (ឃ) ឧបទ្វីបិទ្វតេធម៌ធម៌ពាណិជ្ជកម្ម

បុគ្គលិក

សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការងារស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវ

បុគ្គលិក

(ក) ឧបទ្វីបិទ្វតេធម៌ធម៌ពាណិជ្ជកម្ម

- (2) Perareman inucap patut melarapan kayun gilik saguluk ngulati kerahajengan
- (3) Pemutus kesinanggeh sah sesampun polih pemutus saking krama banjar wiadin Krama Desa.

SARGA VIII

PEMUPUT

Pawos 97

- (1) Awig-awig puniki kewastanin Awig-awig Desa Adat Tumunggal.
- (2) Awig-awig puniki kemargiang ngawit saking kararemin antuk Krama Desa Adat Tumunggal.
- (3) Awig-awig Desa Adat Tumunggal puniki manggeh kalih kelaksanayang ring wewidangan Desa Adat Tumunggal.
- (4) Awig-awig Desa Adat puniki ngeninin sehananing warga lan krama Desa Adat Tumunggal lan sehanan kakuwuh antuk Desa Adat Tumunggal.

Pawos 98

Seluiring pemargin pakraman sane durung kebawos utawi durung munggah ring ajeng sajroning Awig-awig puniki manggeh kelaksanayang manut dresta sane sampun ketah memargi, kadulurin antuk pasuara utawi perareman.

Pawos 99

- (1) Awig-awig puniki keraremin duk rahina perareman Krama Desa Adat Tumunggal nemu rahina Buda Pon Warutulu, Pangelong ping 14 (pat belas) Isakr 1908 (Hari Rabu tanggal 3 September 1986).

ធម៌ច្រើនៗតាមយោគូមិពាណិជ្ជកម្ម

(២) ប្រកួតៗតាមយោគូមិពាណិជ្ជកម្ម គេលើបុរាណគេនិមាតមនុស្សតែងធម៌ច្រើន
ៗតែងសហការលើគ្នាពាក់គ្នា

(៣) គ្រូសិក្សាលើគ្នាពាក់គ្នា
ហៈ គេបើមេប្រកួតៗតាមយោគូមិពាណិជ្ជកម្ម

កៈ គ្រូសិក្សាតាមយោគូមិពាណិជ្ជកម្ម ៥ ប្រសិស្សក៏គឺ
ៗតៗតៗតៗ
ហៈ គេក៏ប្រសិស្ស

៥ ប្រកួតៗតាម
ៗតៗតៗតៗ
ហៈ គេក៏ប្រសិស្ស

៦ ប្រកួតៗតាម
ៗតៗតៗតៗ
ហៈ គេក៏ប្រសិស្ស

៧ ប្រកួតៗតាម
ៗតៗតៗតៗ
ហៈ គេក៏ប្រសិស្ស

៨ គេបើគេលើប្រកួតៗតាមយោគូមិពាណិជ្ជកម្ម

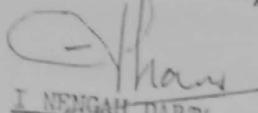
កៈ គេបើគេលើប្រកួតៗតាមយោគូមិពាណិជ្ជកម្ម ៥ ប្រសិស្សក៏គឺ
ៗតៗតៗតៗ ៥ ប្រសិស្សក៏គឺ
ហៈ គេក៏ប្រសិស្ស

៩ ប្រកួតៗតាមយោគូមិពាណិជ្ជកម្ម ៥ ប្រសិស្សក៏គឺ
ហៈ គេក៏ប្រសិស្ស
៥ ប្រសិស្សក៏គឺ
ហៈ គេក៏ប្រសិស្ស
៥ ប្រសិស្សក៏គឺ
ហៈ គេក៏ប្រសិស្ស

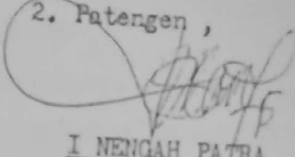
(3) Luir Sang ngalingga tanganin :

a. Kapertama Prajuru Desa Adat :

1. Kelian Desa Adat,

I NENGAH DARTA

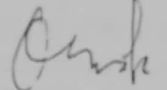
2. Patengen,

I NENGAH PATRA

3. Juru Raksa,

I GEDE TARAM

4. Juru Tulis,

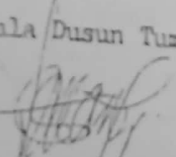

I MADE OKA

5. Pemangku,

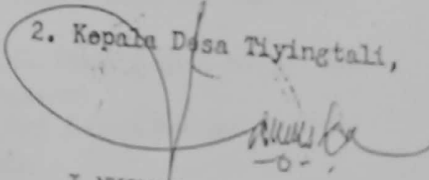

I KOMANG MANGKU RETI

b. Kaping kalih, Prajuru Desa Dinas;

1. Kepala Dusun Tuzingal,

I NENGAH PATRA

2. Kepala Desa Tiyingtali,

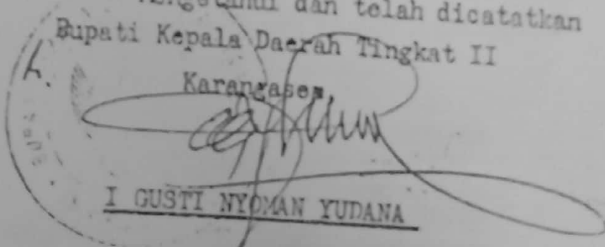

I NYOMAN SUASTIKA

Amlapura, 27 Pebruari 1989.

Mengetahui dan telah dicatatkan

Bupati Kepala Daerah Tingkat II

Karangasem,

I GUSTI NYOMAN YUDANA

LAMPIRAN : TEAM PENYEMPURNAAN/PENELITI AWIG-AWIG
DESA ADAT KABUPATEN DAERAH TINGKAT II
KARANGASEM

I. PENASEHAT : Bupati Kepala Daerah Tk. II Karangasem.
Sekretaris Wilayah Daerah Tk. II Karangasem
Kepala Kantor Departemen Agama Kabupaten Karangasem

II. KETUA

1. Ketua : I WAYAN SUDIARTA, SH. (Kepala Bagian Hukum Ortal Setwilda Tk. II Karangasem).
2. Wakil Ketua : IDA BAGUS PIDADA ADNYANA (Ketua BPPLA Kabupaten Karangasem)
3. Sekretaris : I NYOMAN PUJA' (Kepala Sub. Bagian Tata Hukum pada Bagian Hukum dan Ortal Setwilda Tk. II Karangasem).

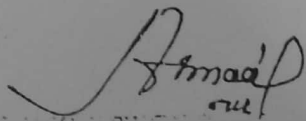
III. ANGGOTA

1. I DEWA KETUT CAKRA (Staf. Kantor Departemen Agama Kabupaten Karangasem).
2. I WAYAN SUTER (Staf Kantor Departemen Agama Kabupaten Karangasem).
3. I GUSTI LANANG JENDRA (Staf. Bagian Kesra Setwilda Tk. II Karangasem).
4. IDA BAGUS KETUT TANTRA (Staf. Pengadilan negeri Amlapura).
5. I GUSTI MADE DYATMIKA (Staf. Kapolres Karangasem)
6. I MADE SUDANA (Staf. Kejaksaan Negeri Amlapura).
7. I Ketut Bona (Staf. Kantor SOSPOL Kabupaten Karangasem).
8. I MADE SUPRATA, Sm.Hk. (Staf. Bagian Hukum dan Ortal Setwilda Tk. II Karangasem).
9. I NENGAH SUNARTA (Staf. Bagian Hukum dan Ortal Setwilda Tk. II Karangasem).

Amlapura, Oktober 1988

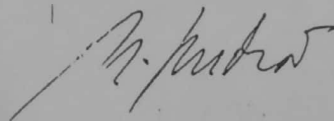
Team Penyempurnaan/Peneliti Awig-awig Desa Adat
Kabupaten Daerah Tingkat II Karangasem

Ketua I,

I WAYAN SUDIARTA, SH.

Sekretaris

I NYOMAN PUJA'